

ILUSTRATIUNEA ROMÂNĂ

Nr. 39 (ANUL III)

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: ZIARUL „UNIVERSUL”
București str. Brezoianu nr. 23-25 — Telefon. 13/71. 13/72

Miercuri, 23 Septembrie 1931

PREȚUL 10 LEI

ARTISTA JEANNE ARTHUR CUCEREȘTE PRIN SIMPLITATE

Foto Paramount

Redacția și Administrația: ziarul „UNIVERSUL”
strada Brezoianu nr. 9—11
Abonamente:

În țară		În străinătate	
1 an	lei 500	1 an	lei 1100
6 luni	lei 260	6 luni	lei 560

Publicitatea concesionată exclusiv Oficiului Român
de Publicitate S. A. str. Brezoianu, 11 (Palatul „Universul”)
Telefon 344/63

Tiparul și zincografia ziarului „Universul”
Manuscrisele și fotografiile trimise redacției
nu se înapoiază.

Reproducerea fotografiilor și desenelor strict interzisă

INSEMNĂRI DE TOAMNĂ

Toamna se numără bobocii. Politicianii, școlarii și în general toți câți așteaptă toamna un rezultat, știu bine înțelesul profetic al acestor zicători.

Iată suntem în plină toamnă. Dar nimeni, nu mai numără bobocii, pentru că, oricât ar vrea să-i numere, îi numără de geaba. Așa e situația.

Toată lumea murmură, cârtește, se vaită, dar remediile fakirice și oamenii miraculoși nu se văd nicăieri. Industria demagogiei integrale a căzut și ea în faliment, ba încă în faliment fraudulos, astfel că stupefiantele politice pe care politicienii le injectau altă dată mulțimei, nu mai prind. S'au săturat oamenii de gogoși; ei așteaptă o îndreptare oricum, ori de unde și ori dela cine ar veni ea.

Principalul lucru, să vină. Dar, cum spuneam, nu vine de nicăieri. Ce e drept ea răspunde ca și ecoul; adică răspunde dar nu vine niciodată. De aceea oamenii așteaptă, nu prea știu bine, nici ei, de unde — dar așteaptă.

Singurul care poate număra ceva, este restauratorul meu, din colț. El își poate număra fără emoție bobocii pe care îi servește pe varză călită. Dacă ar fi ministru de finanțe, desigur n'ar avea nici el ce număra. Și, pe deasupra ar avea și un buget făcut din cel mai elastic cauciuc, — ceea ce explică pentru ce, în materie bugetară, bobocii se numără cu mult mai târziu.

Norocul restauratorului e, că are îndeletniciri mult mai prozaice și că bobocii lui, departe de a produce vre'o complicație politică, pot fi, cel mult, prilej de dispută pentru mâncăcioși.

Deși necesară pentru socotelile întrerinderii, număratoarea bobocilor

prezintă flagrantă nepotrivire între numărul servit clienților „pe varză călită” și numărul pe care-l trece în registre, pentru fisc. Dacă-l întrebi, restauratorul îți mărturisește cinstit: pentru bobocii la tavă, fiscul îmi

maș prăji eu, la tavă, în locul bobocilor.

Toamna intră în rândurile soldaților—recruții. Precum se știe, un recrut, până ce învață teoria, rămâne cu vechea poreclă de boboc. Cât ține toamna, ține și teoria. În fiecare zi se face număratoarea bobocilor —

Soldați francezi în marș la manevrele din Champagne

cere „fișă de fabricație”. Și cum receptorul numără întotdeauna dublu, ea să aibă ce lua, înjumătățesc numărul bobocilor ca să ies tocat, la socoteală.

Altfel — explică restauratorul —

odată cu a tuturor soldaților. De aceea și ostașii pot spune, fără teamă de desmintire, că... toamna se numără bobocii... cadrelor. Când bobocul face milția la aviație, el devine cu adevărat... zburător (vai

de aripile și de falcile bietului boboc). Până să zboare, bobocul se mulțumește și cu ceea ce-i „zboară” pe sub bărbie domnul sergent. Asta, bine înțeles, când bobocul nu înțelege sau când, nefiind disciplinat, „a-terisează” prea des pe la iubite.

Toamna se numără bobocii. Asta o știu chiar și fetele cărora li se spune dintr'un motiv sau altul, boboci. Un „boboc de fată”. Dar cum e și firesc, toamna, înainte de începutul dăncingurilor furtunoase, „bobocul de fată” așteaptă număratoarea... Iluzii, flirt, idile; din toate, trebuie să răsară ceva. Dacă nu o logodnă veritabilă, cel puțin o promisiune solemnă „în fața părinților”.

Dacă toate acestea se risipesc ca jurămintele scrise pe nisipul dela Movilă, Constanța sau Eforie, fata resemnată, așteaptă la fereastră, pentru a i se spune, măcar așa în treacăt de primul don juan, care ar trece pe acolo:

„bobocel dela fereastră...” Sau: eu boboc, tu boboc, amândoi ardem în foc. Doar așa să-și mai ucidă urâtul sufletului și al toamnei...

Dacă toamna se numără ce se numără, receptorul meu își numără... clienții. Au rămas cam puțini, pentru că mai toți au rămas cu buzunarele întoarse pe dos. Ne mai având ce scoate dela asemenea contribuabili, le scoate... sufletul. Deștept cum e, omul fiscului nu prea pune mare preț pe asemenea lucruri care nu se pot transforma în bani. Dar pentru că superiorul îi scoate lui sufletul, scoate și el altora ce poate și cum poate.

Principalul lucru, în materie fiscală, e să scoată, indiferent ce scoate. Aceasta-i de altfel și ingrata lui meserie: un fel de bărbier care scoate oamenilor maselele... cu sfoara, în timp ce „șefii” slujbaşului afirmă printr'o adorabilă inconștiență că operația se face... fără durere!

T.

Simularea unei bătălii: Cuib de mitraliere

AUTUMNALE

Au început sburătoarele să se adune. Stoluri, stoluri se așează pe crengi de arbori cu frunze aurite, și-n ciripit prelung, își spun păsuri-le pe cine au pierdut, ce cuiburi au clădit — își formulează gânduri de plecarea, încercându-și unele după altele puterea, în sboruri repezi, în sfârșit de aripi încordate.

S'a început congresul inaripatelor. Unele neamuri, mai chibzuite, mai hârșite de peregrinări, au și pornit în anualul lor exod. Pe cerul străbătut, tot mai des, de pâlcuri de nori albi, ca niște corăbii cu pânzele întinse, mai se zăresc unghiuri vii de aripi — escadrile abil pilotate, în raiduri neprevăzute nicăeri și însemnate de atâtea ori! cu jertfe ne-numărate, lăsate în pustietatea oceanelor.

Cuiburile au rămas pustii. Zadarnic se ridică spre ele privirile celor ce s'așteaptă să vadă oaspeții inaripați, apropiindu-se în rotogoluri largi, cum zadarnic așteaptă să le audă clămpănitul în vârful caselor. Cu toatele și-au luat sborul spre alte țărâmurii, pe unde nu scapătă niciodată ardoarea soarelui estiv.

*

Pe aleile străvechiului parc numai gureșele cele de copii își văd de joacă, într-o lărmiuță de glasuri ascuțite, ca niște clopoșei de argint, luându-se la întrecere, par'că cu stolurile poposite prin copaci.

Și cetele mititeilor, ca și stolurile gălăgioase, își urmează zarva în același ciripit sglobiu ce te silește să amesteci și să confunzi aproape, piuitoarele sufletele de jos cu acele din copaci.

E, poate, una din ultimele zile frumoase, pe care o sărbătorești în blajinele raze ale soarelui, deopotrivă guralivele făpturi de sus și de jos.

Iar aurul frunzișului, din ce în ce mai mărit, așternându-se la pământ, la cea mai mică bătaie de vânt, imprăștie în tot cuprinsul un suon de aripi abătute din elanul sborului, în pulberea cea de toate primumtoare.

*

Numai în forfota mulțimei de pe străzi mai stăruie același fior al vieții obișnuite, mărit încă de orice suflare

de vânt, preludiu ale rafalelor ce or să vină.

Chipurile sunt aceleași, însă cu toatele poartă în ele ceva din întâpărirea grijurilor și a necazurilor obștești.

Degetele înfrigurate ale toamnei au bătut pe la toate ușile și ferestrele și peste tot a pătruns soonul nouilor preocupări, în care stăruie, ca refrenul unui cântec obsedant — gândul lipsurilor și nevoilor unui an dușmănos față de toți.

Figăncile își expun de dimineață marfa la soare.

Câți, câți, vor putea trece oceanul grijurilor ce-și arată colții cu atâtea înverșunare!

Iar pe deasupra acestui soon de neliniște, peste freamătul de îngrijorare, în sunete metalice plutesc acorduri de fanfare ce stăpânesc, par'că totul, acoperind o clipă tristețe preocupări ale mulțimii cu vestigiile unui spor de veselie îndepărtată, din ce în ce mai îndepărtată.

Doar cârdurile de copii ce se întorc dela școală mai aduc o notă de voe bună, de absență a oricărui preocupări întristătoare, în atmosfera

de tristețe și îngrijorare, adusă de întâile rățaciri prin aer ale frunzelor îngălbenite și de fipetele chinuitoare ale paserilor călătoare ce-și vestesc plecarea, spunând, par'că : ne vom mai vedea vreodată?

N. PORA

Priveliști de toamnă

Un zgomot ascuțit, ca un glas de soarece stăruie între ferestre. Mai face o clipă și iar începe cu fiecare năvală a vântului. Ușa pare a-i ține isonul, și în concertul acesta surd, sfâșietor și sinistru, mă des-

Vremea a trecut prea brusc la frîg. Și primele momente sunt pline de surprize organice și mai ales sufletești. Vremea asta posomorită și îmbufnată este simbolul unui sfârșit tragic și anonim, este prea mult simbolul fiecăruia în lipsa cea din urmă și toți o simt. Poezia nostalgică și sfâșietor de tristă a zilelor de toamnă mai calde, e ca un sfârșit de om fericit. Dar, frumusețea aceasta are ceva de viață multă, care se ofilește deodată și par'că în sfârșitul ei e ceva mai vesel. Zilele urâte sunt ca moartea unui om sărac. Și așa sunt cele mai multe.

Perdeaua se umflă ca o aeronavă și zgomotele vieții pătrund deodată prin fereastra deschisă.

Pașii lovesc caldarâmul, vorbele îngrijorate se amestecă în aer, iar țigăncile cu voci groase, sporăvăesc nimicuri vulgare pe limba lor. Stau și pe margine de trotuar și așteaptă ceasul când se pot risipi pe străzi cu povara lor de flori.

Dar nu mai trece mult și forfota începe. Vântul flutură penajele, care s'au hazardat pe așa vreme, și încearcă să salte pălăriuțele mici, pitite strengărește numai pe o sprâncenă.

E frig și umed. Cerul închis privește urăcios străzile întesate. E întuneric și în casele mai ascunse, lumina arde ca noaptea. Forfota agită străzile de centru și sub amenințarea iernii, pungile cele mai zgărcite se deschid.

Deodată, peste amestecul acesta de lume diferită în toate, începe să cearnă o ploae mărunță și deasă, ca un simbol, că în fața firii nu există părtinire. Subțire și ascuțită, ploaia înțeapă ca niște ace fețele, primejdind tenurile, îndelung potrivite în fața oglinzii. Umezeala pătrunde prin haine, iar vântul joacă firicelele de apă, când într-o parte, când într'alta și la cotituri le izbește cu furie într-o față omenească. E un joc neplăcut, dar de meinelaturat.

Și plouă mereu, tot mărunț, tot des și înepător. S'a întunecat repede. Figurile nu se mai disting cu ușurință și străzile își se par un furnicar, ce-și continuă mereu munca lui frenetică și anonimă.

Și toamna e numai la început...

L. D. N.

Bărcile așteaptă nostalgic, perechile, cari nu mai vin

Foto St. Ignat

CELE 13 CAPETE

Cum a funcționat ghilotina franceză în anul 1930

Se știe că profesiunea de călău în Franța este succesivă și aceasta nu este o lege, ci un obicei al pământului.

În prezent funcțiunea de călău o îndeplinește Deibler, un bătrân de 65 de ani; el n'are copii și după moartea lui, locul „administratorului ghilotinei” va fi ocupat de cumnatul lui, André Penié, care azi ajută pe Deibler. Când președintele republicii refuză grațierea unei persoane condamnate la moarte, soarta acesteia din urmă este hotărâtă; nici o putere din lume nu mai poate să intervie.

Ghilotina, prin construcția ei, este foarte simplă: doi stâlpi verticali și cu unul orizontal, la care este amenajat cuțitul. Acest din urmă se compune dintr-o greutate de 50 de kilograme și din vârful ascuțit, ce cantărește 7 kilograme.

În total, pe gâtul condamnatului cade, dela o înălțime de 3 metri o masă de 40 kilograme; chiar dacă această greutate n'ar avea cuțit, ea totuși ar fi în stare să rupe capul numai prin puterea căderii ei. În închisoare, în zori de zi, Deibler supraveghează personal „toaleta” condamnatului, care constă în aceea, că i se tunde părul, și i se taie gulerul cămășii: nimic nu trebuie să împiedice pătrunderea cuțitului în corp. Apoi Deibler semnează împreună cu șeful gardienilor din închisoare, următorul document:

„Cutare a fost încredințat în mâinile d-lui Deibler, Executor Principal al sentințelor penale, în ziua cutare, la ora cutare.”

Acesta este ultimul act oficial în care se trece numele condamnatului. Din momentul acesta, el încețază de a fi cetățean, membru al societății omenești și trece în deplina proprietate a călăului.

Legea nu-l mai cunoaște...

BESTIA ÎN VARSTA DE 19 ANI

Primul cap ce a căzut în anul 1930 a fost al banditului Ughetto, care, împreună cu un minor în vârstă de 16 ani, Stefan Muha, de origine poloneză, a săvârșit o crimă îngrozitoare: pătrunzând la ferma țărânului Risho, amândoi au ucis în mod sălbatec pe fermier, pe soția lui, dimpreună cu cei doi copii, și pe un servitor bătrân. Cadavrele victimelor au fost măcelărite cu toporul în așa fel, că nu mai puteau fi recunoscute... Ștefan Muha, fiind minor, a scăpat de ghilotină, dar Ughetto a fost condamnat la moarte. La judecată a urmat o scenă uragică: tatăl ucigașului, chemat ca martor în procesul fiului său, implora pe jurați să trimeată pe fiul lui la ghilotină. Ucigașul, în replică, a aruncat la adresa părintelui său injurii grave...

Executarea lui Ughetto a avut loc în piața principală a orașului Diniau la 26 Ianuarie, orele 5½ dimineața. O mulțime de curioși a înconjurat ghilotina.

Ughetto

Criminalul n'a arătat semne de frică și nu mai era în stare nervoasă. Mulțumind avocatului său pentru apărare, el i-a înmănat o scrisoare și a spus:

„Transmiteți tatălui meu aceasta și să-i spuneți că e un dobitoc!”

Scrisoarea conținea injurii grave la adresa tatălui nefericit.

Ughetto nu se opuse, când îl legau ca să-l urce pe eșafod. Ultimele cuvinte au fost:

— Vinovat de toate e Muha!...

ÎN OCHII MAMELOR...

Două luni mai târziu, la 18 Martie, a fost executat la Doué, satul Masselis, care a violat și a omorât în pădure, două fete. Când a venit procurorul în celula lui și i-a comunicat, că cererea lui de grațiere este respinsă. Masselis a întrebat cu voce stinsă:

— Cum, deja?

Apoi a cerut o hârtie și a scris următoarea scrisoare, adresată soției și mamei sale:

„Scumpa mea Jvonne și scumpă mamă! Eu vă înștiințez prin aceste cuvinte că trec în lumea cealaltă, în veșnicie. Adio, și fiți curajoase. Vă sărut pe amândouă și adio. Charles Masselis.”

Pe pragul ghilotinei, criminalul a fost așteptat de două femei — mamele fetelor ucise. Ele au cerut permisiunea să fie prezente la executarea criminalului și dorința lor a fost executată. Când a sosit momentul să se introducă capul condamnatului în deschizătura ghilotinei, gâtul lui s'a strâns în convulsii și s'a umflat astfel, încât capul nu intra...

Au trecut câteva secunde ce păreau celor prezenți o veșnicie, până când această piedică a fost înlăturată.

O liniște profundă era întreruptă numai de respirația grea a ajutoarelor călăului și de strigătele isterice ale mamelor:

Verdier

— La moarte! El a morât fetița mea!

— Banditul! Ucigașule! La moarte cât mai repede!

În sfârșit s'a auzit o lovitură scurtă și capul lui Masselis a căzut în coș.

LA REIMS, ÎNTR-O DIMINEAȚA DE MAI

Un tânăr vânzător ambulant, Albert Klariss, a avut norocul să întâlnească în calea vieții sale pe femeia numită Liza Karl, sora soției sale. Legându-se cu această femeie, care a fost odată judecată pentru omucidere, Klariss a căzut moralicește, a început să bea și să fure. Fiind sub nefasta influență a acestei femei, el a pătruns la o văduvă și a omorât-o cu câteva lovituri date la cap, furând apoi micile economii ale nefericitei. Jude-

cata i-a condamnat pe amândoi la moarte, însă Liza Karl a scăpat de ghilotină, dat fiind obiceiul că în Franța femeile nu sunt executate; Klariss a fost decapitat la Reims într-o dimineață din luna Mai.

În fața ghilotinei, el a căzut în stare de prostrație și nu se opunea călăilor. Când decapitarea lui a fost oficial comunicată Lizei Karl, ea a răspuns:

„Așa noutate mai înțeleg și eu! De altfel asta și merita! Păcat că nu pot să fac cinste în memoria lui”...

„DAR COMPLICELE MEU?”

Doi oameni au așteptat timp de 140 zile la închisoarea din Boulogne să se decidă soarta lor: țărânii Truit și Dufour, cari au omorât cu scopul de a jefui, pe o bătrână bogată. Ca să șteargă urmele crimei, ei au tăiat corpul victimei în patruzeci de bucăți, cu cari alimentau porcii...

La judecată, Truit afirmă, că nu

Masselis

el este autorul crimei, ci numai a asistat la comiterea ei. Dufour căuta să arunce răspunderea în sarcina prietenului.

Judecata i-a condamnat pe amândoi la moarte.

La 8 Mai, Deibler a sosit la Boulogne pentru a lua în primire numai pe o singură persoană: președintele republicii a comutat lui Truit pedeapsa cu moarte la muncă silnică pe viață. Când persoanele oficiale au intrat în celula lui Dufour și l-au deșteptat cu formula sacramentală:

„Ceasul dispășirii a sosit”, criminalul a sărit din pat, s'a uitat cu ochii mari la procuror și l'a întrebat înăbușit:

— Dar Truit? Și el este condamnat?

Procurorul pentru o clipă a tăcut: ca să spuie criminalului că el singur va fi decapitat, ar însemna să otrăvești ultimele minute ale lui și servitorul legii a mințit:

— Da, Truit are să fie decapitat imediat după d-ta.

O bucurie sălbatică a luminat trăsăturile feței lui Dufour. El s'a așezat liniștit pe scaun, lăsând să i se facă ultima toaletă, a băut un pahar cu rom, a fumat o țigară și calm s'a urcat pe eșafod. Singura lui consolărie era că el va fi urmat de Truit. Dar în timpul acesteia, Truit, căruia i s'a comunicat grațierea, — plângea cu hohote în celula sa, strigând: „Jur că n'am ucis! Acuma n'am interes să mint! Dufour mințea. Dumnezeu să-l erte”...

CONDAMNATUL FILOZOF

Un lucrător, Verdier, care a ucis la Rouen, o fetiță de șase ani, ascunzând cadavrul ei sub salteaua patului, a arătat înainte de executare o neașteptată împăcare cu justiția și societatea, care l'au șters din rândul celor vii.

Clariss.

— Eu am ucis și trebuie să mor — spunea el în clipa când călăul îi tunde părul. Așa e legea...

În drum spre ghilotină el a arătat neobișnute semne de sânge rece și căuta să vadă „mașina” prin spațiile preotului, în timp ce Deibler îl sfătuia: „Nu e bine să privești la ea”...

SPANZURATUL-GHILOTINAT

O soartă extraordinară a avut un tăietor de lemne Gabilar, condamnat la moarte pentru uciderea unei bătrâne cu scopul de a o jefui.

La locul crimei, apucat de o frică neobișnută, el s'a spanzurat în bucătăria victimei. Jandarmii l-au scos din ștreang, dar el nu dădea semne de viață.

Comisarul era să facă procesul verbal de moartea criminalului, dar constatăndu-i-se bătăia pulsului s'a încercat salvarea lui... pentru a fi dat pe seama ghilotinei. După două ore de muncă a jandarmilor, Gabilar a deschis ochii.

În ajunul executării, el a cerut dela directorul închisorii cârnați fripiți.

Aceste cereri de obicei sunt satisfăcute și Gabilar a primit o tavă enormă cu mâncarea lui favorită, însă așa de mult a mâncat, că a fost nevoie de intervenția medicului, care i-a prescrip un puternic purgativ, în timp ce atara i se pregătea ghilotina. Cu această însă nu s'au terminat aventurile acestui condamnat. Din cauza stomacului bolnav, el nu putea să doarmă în ultima noapte încă dela orele 4, însă legea prescrie ca termenul așteptării morții trebuie să fie redus la minimum și deșteptarea condamnatului să se facă cu câteva minute înainte de executare; de aceea avocatul condamnatului s'a adresat călăului cu rugămintea să se facă executarea imediat.

Însă Deibler a răspuns, că după lege el n'are dreptul să intre în închisoare înainte de răsăritul soarelui. Aproape o oră călăul se plimbă liniștit în curtea închisorii, fumând țigări și uitându-se din când în când la ceas.

În sfârșit, el a făcut un semn ajutoarelor sale, care însemna că a sosit minuta executării.

MINCIUNA PE EȘAFOD

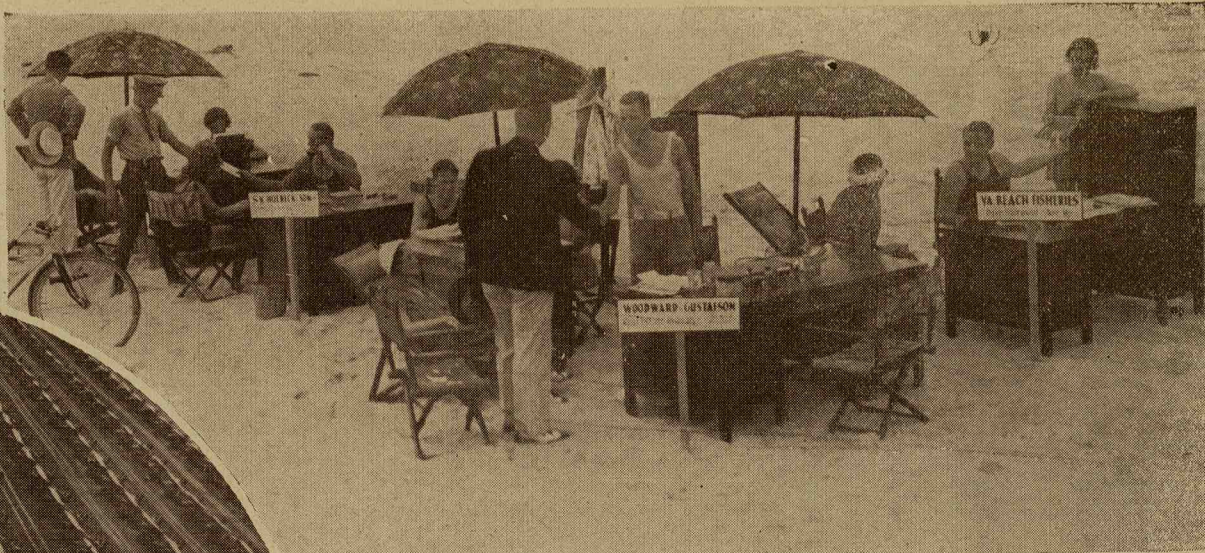
Felix Bergeron a omorât în mod mișeleșc, bătrâna pereche Blondé și a jefuit casa; el a fost prins la locul crimei, cu toporul plin de sânge în mână. Totuși pe eșafodul ghilotinei, el s'a adresat mulțimei, strigând:

— Cetățeni! Eu sunt nevinovat!

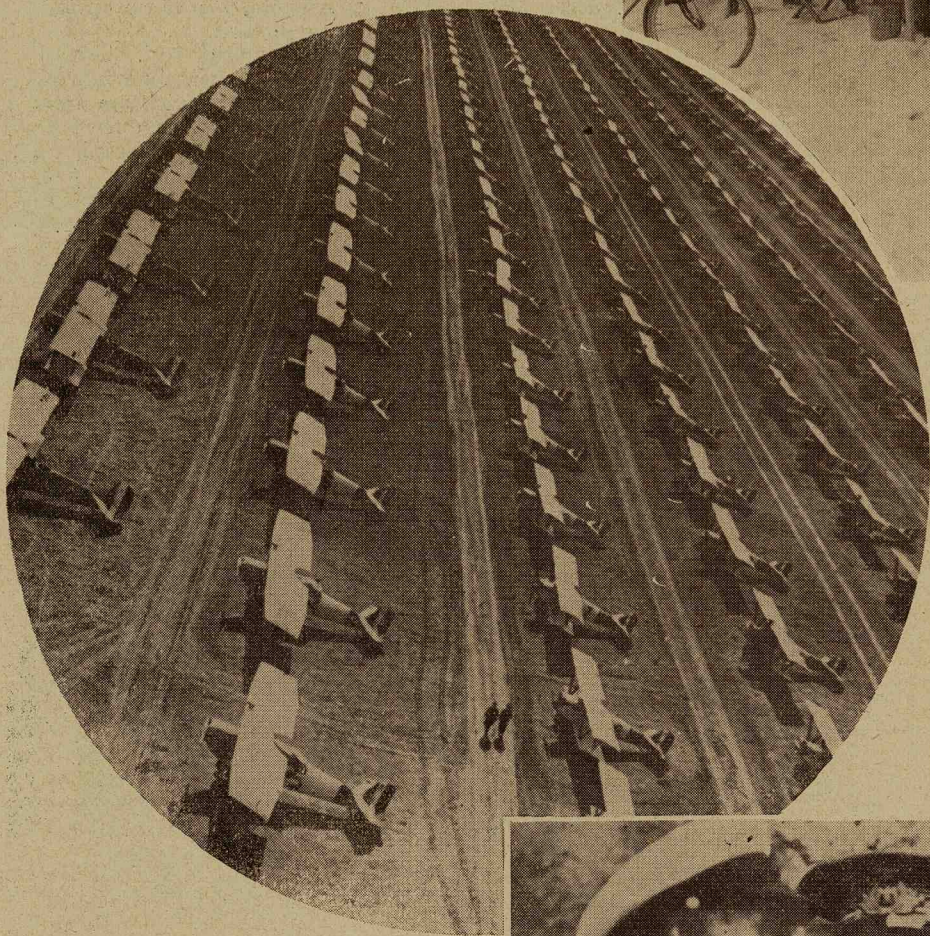
Deibler afirma, că foarte des criminali a căror vină a fost perfect constatată, pe eșafod deodată strigă nevinovăția lor. Cu dorința de a face rău justiției? Cine știe!...

Tradus de C. C.

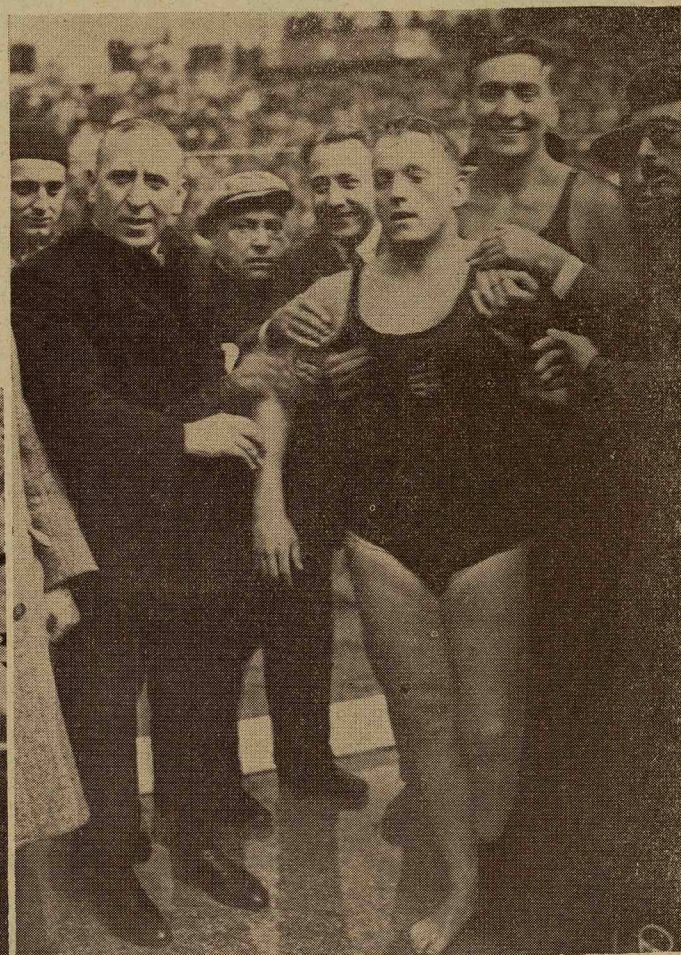
fel de fel

La Virginia Beach (America) ingenioșii bogătași au instalat pe plajă birouri, cu legături telefonice, ca să-și poată continua comod afacerile

Opt sute de avioane pe un teren de aviație dela Ferrara, cu ocazia manevrelor italiene

Nu toți preoții sunt de partea Vaticanului, în lupta acestuia contra lui Mussolini. Iată un prelat din Portovenere, care sărută respectuos mâna „Ducelui”

Mijloc dreapta : Halassy, câștigătorul cursei de înot pe 1500 metri la campionatul mondial dela Tourelles, prezintă curiozitatea de a avea un picior tăiat dela glesnă

Ralph O'Neil, comandantul Legiunii americane, primește coiful de pene din partea șefului unui trib indian

Helen Wills a câștigat al 44-lea șampionat de tenis, la Forest Hill

ANCHETELE NOASTRE

FETELE, IN GARA DE NORD

Oricine coboară din tren și se îndreaptă spre peronul de ieșire al Gareii de Nord, își va aținti fără să vrea privirea pe inscripția triumfătoare, atârnată deasupra unei intrări modeste, pe care stă scris, cu litere roșii de foc: „Asociația amicale tinerelor fete sub înaltul patronaj al A. S. R. Prințesa Elena: Găzduiri, plasamente, informațiuni, îndrumări generale gratuite”.

Biroul asociației din gara de Nord

Vădit mirată și încurajată de surâsul binevoitor al unei d-ne, ce poartă o banderolă, cu insignele societății, pătrund înăuntru. O cameră mică, două scaune și un pat se alătură unei alte camere, cu alte două paturi. Nedumerit, aștepti explicațiile, pe cari d-na, în mod amabil, ți le furnizează, cu un bogat șir de amănunte.

Asociația amicale tinerelor fete, sub înaltul patronaj al M. S. Elena, este o societate înființată de patru ani. Sub conducerea vigilentă a d-nelor din înalta societate, ea prosperează, mărindu-și cercul de activitate, cu trecerea fiecărui an. O operă socială, cu înalte principii morale. Societatea se ocupă de protecția generală a fetelor, indiferent de naționalitate, de religie sau de mijloacele materiale de cari dispun. În așteptarea trenului, d-nele din biroul gării cutreieră în sus și în jos peronul, căutând să descopere în fizionomia nouilor călătore, dramele, tănuite în sufletele lor.

Prin cuvinte dulci de îmbărbătare le fac să vorbească, să-și spue păsurile, să le încredințeze durerea. Studente, eleve venite să-și treacă examenele, fete gonite de mizerie sau atrase de viața aventuroasă a Capitalei, și ademenite de indivizi suspecti, își descarcă sufletele, apăsate de griji, d-nelor ce au știut să le câștige încrederea. Ele își spun necazurile și așteaptă un sfat înțelept, o îndrumare cinstită, ca dela mame duioase și blânde. Venite din toate colțurile țării, ele își pot odihni trupurile istovite de osteneala drumului, înopțând în gară în paturile preparate în acest scop. A doua zi dimineața, cercetându-se cazul lor, ele sunt trimise, cu informațiunile necesare, la căminul asociației, din str. Barbu Catargi 16.

Dacă dispun de mijloace materiale, fiind fete de părinți mai înstăriți, ele primesc pentru suma de 60 de lei pe zi, adăpost, lumină, spălat, încălzire și hrană. Dormitoare luminoase și exemplare de curate, cu paturi sclipitor de albe, odae de bae și tot ce poate îndulci și face mai

plăcută viața acestor izolate, le stă la dispoziție. Aci, într-o atmosferă caldă și înviorătoare, ele pot locui cât vor, rămânând ca d-nele să se ocupe de soarta fiecăreia în parte și să-i caute o întrebuintare în viață.

Acelora ce n-au mijloace materiale, li se acordă gratuit aceeași îngrijire ca și celorlalte. Și pentru ea ele să nu se simtă umilite, considerându-se niște tolerate, li se dă câte un lucru de mână, slabă compensație de muncă, față de îngrijirea părintească ce primesc. Toate categoriile de fete se perindă pe aci, începând dela cele amărâte, ce vin să slujească gonite de mizeria în care au trăit, trecând prin filiera meserășelor dornice să-și găsească întrebuintare în ateliere de croitorie, la linjerie, broderie, etc. și oprindu-ne la intelectualele ce vin să-și treacă examenele și să-și desăvârșască studiile în Capitală. Ingrijirea medicală o au de două ori pe săptămână și dacă se întâmplă să se îmbolnăvească, sunt trimise în spitale și îngrijite până la deplina lor vindecare. Prin bună voința și cotizațiile personale ale doamnelor din societate, s'a reușit să fie trimise la sanatoriile de tuberculoși Nifon din Buzău și Bisericanii din Piatra-Neamț, câteva fizice.

În dorința nestrămutată de a face cât mai mult bine și a le tămădui pe cât posibil rănilor trupesti și sufletești, au fost ținute acolo luni întregi.

Un registru ținut la gară e plin de mulțumiri cinstită și curate, ale unor suflete simple și recunoscătoare. În cuvinte spontane ele caută să-și exprime mulțumirea lor adâncă, bucuria de a fi îndrumate, și fericirea de a găsi în conducătoarele asociației, mame duioase și blânde și în cămin un adăpost de vremuri grele și dureroase.

Într-o zi, am găsit în căminul asociației, o fată care mi-a povestit cum a ajuns din Gara de Nord la acest cămin și cum a fost salvată de organizația acestei asociații, dela marginea drumului care o putea duce spre pieire.

Fata mi-a povestit simplu dar emoționant istoria ei:

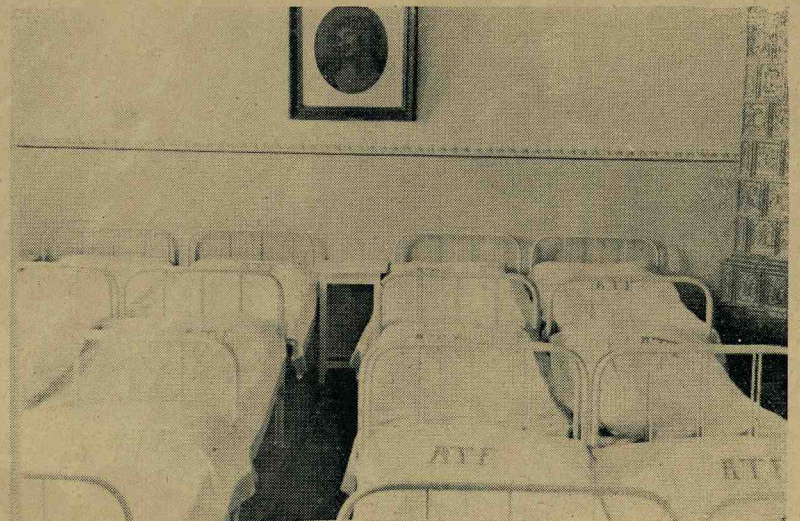
SPOVEDANIA UNEI FETE

Copilăria mea, un șir lung de triste aducerii aminte. Lipsită de părinți, n'am cunoscut nici mângăierea blajină și duioasă a unui glas de mamă, nici sfatul bun și înțelept al unui părinte drag. Lipsită de afecțiunea caldă, lipsită de dragoste blajină și întăritoare, am crescut ca un pomuleț sălbatec sădit pe o culme pleșuvă și îndepărtată, un pomuleț ce-și întinde frunzele uscate și ofilite, bucurios de cea mai mică atingere mângâietoare a unei raze luminoase de soare.

O vorbă bună, un cuvânt de încurajare erau singurele bucurii în tristă mea viață. Cu ce drag aș fi în-

seala istovitoare a suferinții, îndrăgita fiind de idealul meu. Fiecare ban câștigat era o întărire, și trupul meu sleit își regăsea puțerea pierdută, cu cât simțeam că se apropie posibilitatea plecării.

Și ziua mult dorită sosi. Tremurând, mi-am luat rămas bun dela locurile dragi ale copilăriei, am lăsat să picure o lacrimă de durere pe mormintele părinților scumpi, și strângând grămăjoara de bani — adunată cu trudă — în mâna-mi înghețată de frigul cumplit, am început să alerg spre gară. Fugiam ca gonită de cineva, fugiam ca alungată de șirul fantomelor negre și sinistre: ale durerii, mizeriei, lipsurilor, necazurilor și ale tuturor relelor

Dormitorul ospitalier pe care-l oferă asociația, fetelor fără adăpost

vățat, dar posibilitățile materiale nu mi-o îngăduiau. Câștigul mic ce-l dobândeam lucrând și brodând, era aproape insuficient ca să mă pot întreține. Visurile mele mă purtau departe și zilele-mi treceau monotone în frământări zadarnice.

Purtată de arpile gândului, zburam spre magicul București. Ochii mînții mele copilărești făceau, din cetatea dorită, o cetate de vis, de fericire și de plăceri. Munca mea devenise mai încordată. Stăteam nopți întregi lucrând și nu simțeam obo-

ce pot să existe în lume. Fugiam, și goana mea nebună nu a încetat, de cât atunci, când prin ceața deasă și întunericul adânc al nopții am întrezărit gara. Tremurând ca varga, am cumpărat un bilet de tren, și strângând comoara la pieptu-mi, am supt grăbită scările înalte ale vagonului de clasa III-a.

Nu mai simțeam frig, nici osteneală. Ghemuită într'un colț, singura mea preocupare era ținta spre care pornisem. Gândurile mele clădeau, și în fantezia lor bogat combinată, mă

Căminul asociației: Interior

purtau pe cele mai frumoase drumuri, de mulțumire și bucurie. Se depănau ca un fir de tort, se încălceau încercându-se, ca apoi legându-se iar, să țesea cea mai măiestră pânză de visuri și speranțe. Și trenul sbura, străbătând câmpii și văi, și visurile mele erau duse pe aripile lui...

Furată de somn, ațipisem. Și ce dulce trezire, când deșteptându-mă văd aievea ce-am trăit în vis : Un

sem cu sufletul amar câteva ceasuri înainte, și de astă dată sunt bucurioasă că voi putea șterge trecutul amar, și începe o viață nouă. Zămlitoare, pășesc alături de acel domn, care mi-a făgăduit tot sprijinul lui, când deodată văd că se apropie o d-nă de noi, ne oprește, mă întreabă cine sunt, de unde vin, și ce caut la București. Ii spun cinstit povestea mea, prezentându-i pe noul meu protector.

plâng și lacrimile mele, stropi calzi, răcoreau sufletu-mi desamăgit.

Urmând-o văd că se oprește la o ușă, deasupra căreia stă scris : „Asociația amicalei tinerelor fete”. Intrăm într-o cameră și căldura plăcută pătrunde în corp și mă desmontește din toropeala în care căzusem. D-na îmi vorbește, îmi vorbește mereu, ca o prietenă bună și veche. M'a oprit ca să înoptez la ei și m'a făcut să gust odihna unei nopți liniștite, petrecută într'un pat bun, veghiată de o inimă mare și caldă; m'a făcut să gust apropierea unei ființe ce-ți poartă de grijă.

A doua zi dimineața m'a trimis la căminul societății și o altă d-nă, tot atât de binevoitoare, m'a primit, spunându-mi că în casa lor pot să mă adăpostesc atâta timp, cât nu-mi vor fi găsit o ocupație. Și

așa s'au scurs câteva zile de viață liniștită și demnă.

Îmi petreceam timpul în odăi călduroase și curate, lucram mereu, și d-nele găseau fiecare, să-mi spună câte un cuvânt de încurajare, câte o vorbă frumoasă.

Când, în urma recomandățiilor, am putut să câștig deajuns, n'am mai vrut să părăsesc această casă liniștită, în care găsisem căldura unui adevărat cămin părintesc și contribuind cu o neînsemnată sumă lunară, am rămas să mă bucur și mai departe de protecția acestei case ocrotitoare. Astăzi, numai datorită acelei clipe fericite, când acea d-nă m'a scăpat de ispita rea, se deschide un drum drept și curat înaintea mea, drumul murcii cinstite și promițătoare.

TONIA H.

Singură, pe peronul gării de Nord

tânăr ședea alături de mine și într-o plăcută îngânare de vorbe dulci îmi șoptea cele mai frumoase planuri de viitor. Îmi vorbea de fericire, de dragoste, de viață, de bucurii noi, pe cari nu le înțelegeam, pe cari nu le cunoșteam. Și așa, simfonia de vorbe creștea și viața mi se părea frumoasă, largă și plină de farmece nebănuite.

Ajunsa la București, el se oferă să mă conducă, ca un frate bun și iubitor, ce-și apăra surioara dragă.

Grație acestor promisiuni, scobor veselă aceleași scări, pe cari le sui-

D-na îl pune să se identifice, îl ia de scurt și în cuvinte aspre și puternice îl îndepărtează. Apoi, cu vorbe simțite și dulci, îmi arată tot răul ce m'ar fi așteptat. Îmi spune temerile ei, mă îndeamnă să am deplină încredere și să ascult tot ce mă va îndemna ea să fac.

Figura ei blajină, frazele ei frumos meșteșugite mă fac să pătrund realitatea și să văd mocirla în care aș fi alunecat, dacă această binefăcătoare n'ar fi venit ca un inger ocrotitor, să mă scape la timp din ghiarele p'ezanței. Am început să

Nu vom vorbi aci de frumusețea exterioară a corpului bronzat, ci de influența pe care o asemenea colorație o are asupra schimbului de stofe ale corpului și asupra stării biologice a organismului.

Mai întâi trebuie precizate motivele, cari îndeamnă corpul, sub influența soarelui, să-și îmbrace poiziția aceasta întunecată.

Din observațiunile făcute, rezultă că e vorba de o măsură de pază a corpului în contra razelor ultraviolete cuprinse în razele solare. Aceste raze ultraviolete se disting de celelalte raze cuprinse în lumina soarelui prin aceea, că au un extraordinar efect biologic. Ele sunt cauza provocării de arsuri, și tot ele sunt în stare, dacă le tolerăm o acțiune mai îndelungată și concentrată să distrugă cu totul țesuturile pielii.

Apariția colorațiunii bronzate trebuie să ne-o explicăm, — după ultimile cercetări — prin aceea că, sub influența efluviiilor electrice, obținute în piele prin intervenția razelor, părți de celule și pigmenți celulari încep să călătorească spre suprafață, depozitându-se acolo. Prin poiziția brună pătrunderea razelor ultraviolete e împiedicată, deoarece periculoasele raze sunt transformate în căldură inofensivă.

Până aci, toate bune. Dar mai e un mic „dar” în această poveste. Este pe deoparte drept că abuzul de raze ultraviolete dăunează corpului, dar nu e mai puțin adevărat că corpul, fără o anumită cantitate de asemenea raze, e în suferință. Insuficiența de raze violete se traduce prin ivirea unei boli : rachitismul.

Rachitismul e prin excelență o boală a popoarelor culte. Foarte rar o întâlnești la popoarele primitive. Doar părinții poartă vina ei, pentru că nu au lăsat la timp copiii să beneficieze de ceace are bun soarele. Razele ultraviolete nu pot pătrunde prin geamurile ferestrelor, ci sunt absorbite de sticlă. O dovadă a acestui fapt e existența rachitismului în Japonia, unde boala a izbucnit la introducerea geamurilor. Prin ele e împiedicată pătrunderea razelor folositoare, în odaie. Desigur că cultura nu mai poate renunța la geamuri, dar, recunoscând acest fapt, se va avea grijă de a căuta alte ocazii pentru obținerea cantității necesare de raze ultraviolete.

Lămurirea efectului razelor ultraviolete o datorăm celor mai stăruitoare și minuțioase cercetări. S'a stabilit cu experiențe pe șoareci, că sub influența luminei ultraviolete se naște în piele o stofă pe care, în necunoștință asupra exactei ei compuneri chimice, nu o putem defini prea bine, dar pe care, după toate efectele ei, o vom numi vitamină D. sau vitamină antirachitică. Această stofă ciudată e compusă dintr-o substanță cunoscută, și aflătoare în

mare cantitate în organism : ergosterina. Ergosterina se transformă, sub influența lumii ultraviolete, în vitamină, care e apoi preluată de circulația sângelui, și transportată către diversele organe ale corpului, în cari își manifestă apoi efectele. Efectele sunt vizibile mai cu seamă în extraordinarul concurs dat osaturii.

Privită prin această prismă, problema bronzării trupului capătă o lăb de stofe vitaminoase ale corpului de stofe vitaminoase al corpului. Pigmentarea împiedică, precum am spus mai sus, pătrunderea lumii ultraviolete în trup, și astfel obținerea vitaminei D. care e atât de prețioasă pentru trupul omenesc. Doar o arșiță de soare de felul celui din tropice mai este în stare să pătrundă în mică măsură, prin pielea îngrițită a unui negru, nu însă și soarele mult mai slab, care lucrește peste meleagurile noastre. De aceea toți negrii, cari cresc pe tărâmurile noastre, devin rachitici. Asemenea experiențe s'au făcut pe o scară întinsă mai cu seamă în America.

Deci, tuturor acelor cari obișnuiesc să se lase prăjiți pe terenurile de sport, trebuie să li se dea sfatul de a fi prevăzători. Să nu se lase a fi brusc colorați în negru, căci prin aceasta obțin poate o estetică (dealtfel trecătoare), dar pe tot atâta vreme își dăminuiază forța de lucru și buna stare.

după Dr. B. B.

O firmă cu bucluc!

O librărie din calea Victoriei, situată în fața Ateneului, a suferit o pagubă însemnată. Hoții necunoscuți (așa sunt hoții modești, nu în la publicitate) au intrat prin pivniță în magazin și au furat o cantitate importantă de tocuri de aur, a cărei valoare se urcă la un milion lei.

Trebuie să recunoaștem că această preferință a unor hoți pentru „toc” e oarecum imbucurătoare. E o dovadă de intelectualitate înaintată. Dacă erau oameni vicioși spargeau debitul de alături. Dacă erau leneși furau un automobil ca să-și legeze far-niente pe noile noastre șosele pavate proaspăt de suedezi...

Dar nu. Ei preferă tocul-rezervor, din care pot eși cele mai minunate opere literare !...

Ne temem că entuziasmul nostru nu va fi în totul împărtășit de proprietarii magazinului. Dar nu avem ce să facem; vina e în parte a lor, cari n'au avut altceva de lucru, de cât să-și pue firma : „La Tocul de aur”. Le dăm sfatul, măcar acum, să-și schimbe titulatura aceasta, cu „La tocul de tinichea” și cu asta va deruta orice apetituri hoșești.

Foto St. Ignat

Delegata asociației întâmpină și însoțește două fete, venite din provincie...

Douăzeci și patru de ceasuri la Paris

de TRISTAN BERNARD

În timpul războiului, am petrecut două zile cu doi camarazi într'un sătuleț de pe front. Am dejunat și cîinat la un general.

A doua zi m'am lipsit de tovarășia lor, avînd o întîlnire interesantă în sătulețul unde se afla postul comandamentului. Am dat peste Louis Mathieu, fratele mai tînăr al unuia din prietenii mei de liceu... De cînd își răsese barba, ochii lui păreau mai puțin pătrunzători, dar poate erau mai obosiți decît altă dată.

Georges Mathieu, prietenul meu de liceu, era profesor. Louis nu făcuse studii înalte. Era funcționar la biroul corespondenței în nu știu care administrație. Nu l-am întîlnit de cît de trei-patru ori. Dar era destul ca el să mă considere ca prieten, în acel cîtuș prefăcut aproape în ruine.

— Știi că m'am însurat tocmai cînd a izbucnit războiul. Jeana se afla cu mine de cinci ani. Era văduvă și locuia în casa mea...

Cînd am cunoscut-o, eram funcționar la corespondență într'o uzină metalurgică... Am rămas împreună, păstrîndu-ne cele două apartamente, cari nu erau scumpe. Cînd a izbucnit războiul, ne-am instalat în acelaș apartament. Atunci ne-am cununat; ni s'a părut că e mai firesc așa. În acești cinci ani de zile, ea m'a înșelat poate... Știu eu?... De două ori ne-am certat. Dar n'am descoperit nimic precis. Am învinuit-o. Ea s'a apărut mai mult sau mai puțin bine. Sunt oameni, cari pretind că se pricep în privința sincerității femeii. Eu nu cred așa ceva cu putință. Cînd am plecat, cîteva zile după mobilizare, era într'adevăr nenorocită. Dar cînd am fost departe de ea, la început la depozit, apoi pe front, am primit scrisori cari-ți sfîșiau inima. Era cu adevărat sdrobotită. Am păstrat scrisorile ei mult timp. Acum nu le mai am. Dacă aș fi putut să le arăt, ți-ai fi dat seama că nu era prefăcută...

Am rămas mult timp despărțit de ea. Cînd au început permișile, eu n'am căpătat numai decît una. Nu știu de ce, dar nu-mi mai venea rîndul. Și iată că într'o zi, pe neașteptate, șeful are nevoie să trimită pe cineva la Paris, pentru 24 de ore. Mi-a spus-o. Îți închipui cît de bucurios am primit propunerea. Am telegrafiat soției mele. Tremuram scriindu-i. Gîndul că o voi vedea, că voi petrece noaptea cu ea...

Cred că, în viața mea, n'am avut asemenea bucurie... Trenul parcă nu se mai urnea... Mi se părea că ceasul stă pe loc. Îmi întorceam la fiecare cinci minute. Stam aproape de Gara de Est. Am alergat într'un suflot dela gară acasă. Portăreasa, cum mă văzu, îmi zise: „N'am știut că veți veni, căci chiar acum am dat o telegramă la d-voastră“.

Era probabil telegrama, pe care o trimiseseam eu și care sosise abia atunci. Am urcat cele patru etaje în goana mare... Jeana mă aștepta în clipa aceea. Nu știu cum arăta în clipa aceea. Nu m'am gîndit s'o privesc. Am luat-o în brațe și am strîns-o, ca și cînd n'aș mai fi avut s'o părăsesc vreodată. Am intrat amîndoi în sufragerie. Ea mi-a spus: „Sezi să mîncîm, mă duc să-ți aduc ceva din bucătărie“.

Nu m'am așezat, nu mi-am scos mantaua, ci tot ocoleam masa. Și deodată mi-a dat în gînd să-mi pun ranița într'o cămaruță, care era alături de sufragerie. Spre marea mea uimire, ușa nu se deschidea. Era încuiată, și cheia nicăeri. Ce însemnează asta? Lîngă ușa era un geam destul de înalt în perete... Era aproape șapte seara, se întunecase,

dar totuș se mai putea vedea... Îmi dădu în gînd să apropiu un scaun și să privesc prin geam. Și ce văd în cămaruță? Un bărbat, care sta pe un cufăr... un om în haină închisă, cu părul pesie cap... aproape de vîrsta mea.

Nu mai știu tot ce am gîndit în clipa aceea. M'am coborît de pe scaun și par'că mă văd și acum re-zemat de bufetul din sufragerie. Era ca o casă care se prăbușește, nenorocirea care înlocuia fericirea... Și cînd îmi aminteam orele mele de nerăbdare în tren, ca să viu să găsesc asta!...

N'aș putea să-ți spun ce gînduri mă frămîntau atunci, dar unul era mai puternic decît mine: Să nu mă sinchisesc de toate astea, care mă scîrbesc, și să plec unde m'or duce ochii...

Dar unde?... Femeia aceasta, care era acolo, pe care urma s'o am... Trebuia să renunț la ea...

Îți destăinuiesc tot ce-am gîndit... Nu mai îmi amintesc cum mi-a dat în gînd să nu spun nimic, ca să nu renunț la ceea ce aveam de gînd să

„Mă întorceam bucuros de a-mi revede după atîta vreme soția“

fac... Să nu spun nimic... Dar ce va gîndi ea în timpul acesta? Simteam că va fi îngrijorată, că nu va fi liniștită...

Cînd a venit dela bucătărie și mi-a adus de mîncare, cum stam puțin încovoiat pe scaun, m'a întrebat dacă sînt obosit... Am dat din cap fără să răspund; nu voiam ca ea să-mi vorbească prea mult; aveam nevoie să mă gîndesc la felul cum voi eși de acolo...

M'am hotărît.

M'am sculat și i-am spus o poveste cam încălciată...

— „Sunt necăjit, fiindcă am pierdut o hîrtie... o chitanță a unui tip, care îmi datorează 2000 franci... credeam că am luat-o cu mine și n'am găsit-o... Trebuie să fie într'unul din cuferele dela al șaselea... Am să mă ure numai decît, fiindcă nu mă gîndesc decît la asta, și n'o să pot fi liniștit...“

Altă dată, ea ar fi discutat în tîmplare... Ar fi spus: „Lasă pe mîine, ai destul timp“, sau: „Hîrtia nu poate să fie acolo sus...“ Dar, înțelegi, ea ținea mult, ca să dea drumul tipului ei...

M'am suit deci și am rămas în capul scării. Am auzit ușa dela mine deschizându-se, ah! fără prea mult sgomot, și dacă n'aș fi fost prevenit, cred că n'aș fi auzit chiar nimic.

Am rămas la al șaselea, timpul necesar ca el să scoboare etajele, apoi m'am întors. Nu m'am așezat la masă să mîncîm. Aveam mai mult ca oricînd nevoie de ea! Chiar ceea ce făcusem, manevra aceea, de care nici nu mă gîndeam să-mi fie rușine, marea și mai mulți dorința mea...

Ah! îmbrățișarea aceea, plină de fericire și de nenorocire! Ea nu se mai gîndea la celalt. Scăpase de grija că e acolo. Nu se mai gîndea decît să-mi fie pe plac...

Cînd s'a sfîrșit, — s'a sfîrșit curînd — rămase în mintea mea doar nenorocirea... Dar eram obosit și am adormit repede.

În toîul nopții, în așternutul cald ne-am îmbrățișat iar... Nu mă gîndeam la altceva decît s'o îmbrățișez...

Dimineața, m'am trezit înaintea ei. Nu trebuia să plec decît seara pe la șase. Dar m'am gîndit să fac cursa pentru șef, și să plec numai decît. Fiindcă nu mai sunt copil, înțelegi, mi-am dat bine seama ce s'a petrecut. M'am hotărît, am jurat să nu-i spun nimic, dar știam bine că aceste făgăduinți nu se țin și că am să-i vorbesc dacă rămîn lîngă dînsa. Dar eu nu voiam să-i spun nimic, poate de rușine, poate și pentru alte motive pe cari nu le înțeleg...

Louis Mathieu se opri și începu să mîncînce în tăcere.

Tăceam și eu. Ce i-aș fi putut spune?

— De atunci, n'am mai vrut să mă întorc la Paris. A trecut aproape un an dela întîmplarea asta. Am scornit minciuni, am spus că nu mai e rost de permisiuni... Există o femeie de treabă aci, aproape de sat. Căți-va tovarăși se duc s'o viziteze; m'am dus și eu. Nu-i de loc ispititoare. Dar, în sfîrșit, cînd ai stat mult timp fără asta, te duci cu plăcere... De cealaltă parte a pădurii, e una mai drăguță; dar se spune că nu-i sănătoasă. La început mi-am zis:

— Să mă duc, nu mai țin la viață. Dar după oarecare chibzuire, mi-am spus că nu face să mă îmbolnăvesc...

Aici nu facem nimic. Joc pichet, apoi citesc cît de mult pot. Cea mai mare parte din istorii, mă fac să mă gîndesc la întîmplarea mea. Aștept mîncarea. Poftă am, slavă Domnului! E bună, ca să te umfli. Așa îți trece viața. Să dormi, e mai puțin bine: nu-mi place visurile.

După o nouă tăcere, el mai zise: — I-am scris aceleași lucruri ca și mai înainte, ca să nu-și dea seama de nimic, i-am scris cum îmi merge cu sănătatea. Ea urmă deasemeni să-mi trimeată aceleași scrisori pe cari mi le scria. Nu fac decît să-mi arunc ochii pe ele, ca să văd dacă nu sunt ceva amănunte, noutăți, dacă îmi cere bani. Dar ghicești de bună seamă, că tot restul, vorbele mari și late, nu le mai citesc. S'o văd vorbind de devotamentul, de dragostea ei...

— E poate sinceră, spusei eu lui Mathieu.

— Se prea poate... E sinceră pentru ea, dar nu pentru mine.

În românește de P. B. M.

Un calendar ingenios și complex

Un editor austriac a publicat acum 54 de ani, un ingenios calendar, a cărui descriere o facem mai jos.

Fiecare foită e împărțită printr'o linie orizontală în două părți egale. Pe partea de sus a fiecărei foi se găsește data; la stînga, deasupra datei, e numele sfîntului; la dreapta, un proverb. Partea de jos e împărțită vertical în două coloane.

Pe coloanele din stînga ale fiecărei foițe, pînă la luna Iunie, se găsește un curs de limbi moderne.

„Dacă persoana care posedă acest calendar e curagioasă, — spune editorul, — și începe la întîi Ianuarie, ea va ști să vorbească șase limbi diferite cînd va ajunge la luna Iunie“.

Pe partea dreaptă, se află o colecție de poezii de Schiller pentru primele șase luni.

Dela întîi Iulie la 31 Decembrie, se găsește ultimul roman al lui Jules Verne pe coloana din stînga, iar la dreapta se găsesc cuvintele străine întrebuintate în limba germană, urmate de un curs de istorie, începînd dela Carlemagne, pînă la sfîrșitul anului 1876.

Pe dosul foitelor se găsesc cursuri de mitologie, de geografie, de legislație, și tabele și baremuri pentru calculări, precum și rețete de bucătărie și gospodărie.

Și aceasta nu e totul! Foițele lunilor de vară sunt preparate pentru a fi înmuiate în puțină apă și a servi apoi la otrăvirea muștelor, pe cînd foilele dela Octombrie pînă la Aprilie pot fi întrebuintate ca hîrtie de țigaretă.

Dreptate adevărată

Carol, regele Neapolului, împărțea zilnic dreptate, supușilor săi, înconjurat de miniștri și sfetnici. De teamă ca nu cumva gîrzile să interzică accesul săracilor, el așeză, chiar în sala de audiențe, un clopoțel al cărui mîner atîrna la prima poartă de afară.

Un cal bătrîn, părăsit de stăpîn, veni să se rezeme de zid și făcu să sune clopoțelul.

— Să se deschidă! ordonă monarhul!

— Nu e decît calul seniorului Capece! spuse paznicul intrînd în sală. Asistența începu să rădă.

— De ce radeți! le vorbi regele. Să știți dela mine că adevărata dreptate își întinde binefacerile și asupra animalelor. Să fie chemat Capece aici!

Acesta sosi și la întrebarea ce i se puse asupra calului, răspunse:

— Sire! a fost un armăsar de toată frumusețea, care m'a servit în douăzeci de campanii, dar a îmbătrînit și m'am gîndit că e păcat să mai stric orzul pe el.

— Dar bine, recompensele pe care tatăl meu ți le-a dat în tinerețe, — ți le-am luat înapoi?

— Nu, Sire!

— Atunci, întocmai cum am fost eu generos cu d-ta, cu toate că nu-mi mai aduci servicii, fii și d-ta cu acest mobil animal, decăzui, și dă-i imediat un loc în grajdul a cărui faimă ți-a făcut-o pe vremuri; altfel voi retrage toate favorurile ce ți-am acordat.

Capece se înclină fără nicio vorbă în fața stăpînului său — iar quadrupedul solicitant al dreptății regale muri, îngrijit ca odinioară.

SILUETĂ IDEALĂ
GRISINE HERDAN

Ultimele
Perfecțiuni in ONDULAȚII PERMANENTE
14 ANI PRACTICĂ

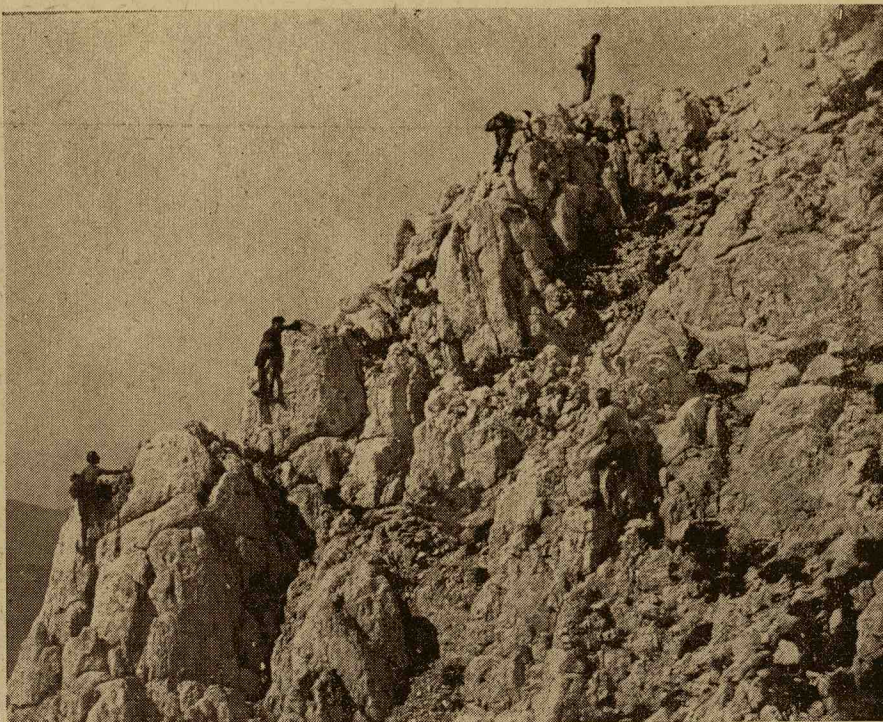

Inst. de Infrumusețare
DORTHEIMER
Cal. Victoriei 50

PRIN MUNȚII NOȘTRI

Camping al Asociației excursioniștilor români la Vlădușca (Piatra Craiului)

Escaladarea peretelui de Vest al „Pietrii Craiului“

Există două categorii precise de iubitori ai frumosului: unii din ei preferă munții, ceilalți marea. Trebuie să recunoaștem că acei ce-și acordă dragostea, giganților plesuviți au o gamă mai întinsă de senzații vizuale. Perspectiva mării e diversă în colorațiuni, în violența valurilor, în vânturile ce agită creștele albe. Dar muntele e infinit în decorurile, cari se schimbă la fiecare colț de drum, la fiecare luminiș ce se deschide la tot pasul.

„Munții noștri aur poartă“, e un adagiu la propriu și la figurat. Ei ascund bogății miniere, și o bogăție tot atât de mare de frumuseți ce

In defileurile „Pietrii Craiului“

încântă sufletul iubitorilor naturii. Foarte asemănători Alpilor mici, ei oferă pe alocuri perspective neîntrecute.

Bucegii stau în fruntea munților noștri celor mai frecvențați. Ei au avut norocul de a fi semănați de către Turing-cluburi cu drumuri practicabile. Masivele lor de piatră defilează ca o majestuoasă adunare de uriași, împietriți peste văile Prahovei și Ialomiței.

Un platou imens e cuprins între spatele acestor munți, între Schüller și Piatra Craiului. În acest platou cad Branul și Râșnovul. Schüllerul e și el un munte ușor de escaladat

și excursioniștii o pornesc dinspre Brașov sau din Timiș către vârful cu vedere foarte extinsă înspre cele șapte sate.

Masivul Piatra Craiului, reprezintă frumusețea sălbatică, fără drumuri, cu prăpastii monstruoase, cu pietre cari parcă stau să se prăvale peste pigmeii cari ar îndrăzni să se măsoare cu măreția lor singuratecă.

Aci nu înaintează decât autenticii alpiști. Cu scări și funii, urcușul merge anevoie, dar și răsplata pentru cei ce ating culmile e grandioasă. Ochiul vede până la orizont panorama văilor, desfăcute în evantaiu...

După sinistrul care a distrus pavilionul Olandei la expoziția colonială din Paris. Principesa Juliana a Olandei vizitează noul pavilion

ACTUALITĂȚILE NOASTRE

Sosirea misiunii albaneze în gara Filaret

După marele incendiu dela fabrica „Foresta” din Galați

Banchetul producătorilor și distribuitorilor de energie electrică

COLANUL SKANDERBERG

La 1 Iunie 1931, ministrul României la Tirana, d. Vasile Stoica a remis regelui Ahmed Zogu al Albaniei, colanul „Regele Carol I” din partea Suveranului nostru.

Ca un schimb de curtoazie și ca o cheazășie a bunelor relații cu țara descendenților Ilirilor, regele Ahmed Zogu a remis la 18 Sept., Suveranului nostru colanul ordinului „Skanderberg”, predat la Sinaia de către o misiune albaneză, compusă din d-nii Ekrem bey Libohova, mareșalul curții albaneze și Sotir Martini, maestrul de ceremonii al curții din Tirana.

Meritele regelui Ahmed Zogu sunt îndeobște cunoscute în Capitală, în care se adăpostește o nume-roasă colonie albaneză. Ahmed Zogu a pus ordine în țara pe care o găsim în anarhie.

Albanezii poartă o deosebită grațitudine țării noastre, care după primul război balcanic a susținut autonomia statului albanez. Deasemenea ei sunt foarte mulțumiți de tratamentul conaționalilor lor aflați pe teritoriul nostru. Schimbul de distincțiuni reprezintă o nouă cimentare a raporturilor dintre cele două țări.

Avocații congresiști eșind dela Mitropolie, dimpreună cu înalții prelați

Congresul producătorilor și distribuitorilor de energie electrică

CONGRESUL GENERAL AL AVOCAȚILOR LA IAȘI

La Iași, s'a ținut congresul general al avocaților, în care s'au discutat diverse chestiuni, referitoare la interesele de breaslă, precum și probleme referitoare la unificarea sistemului notarial, unificarea legislației, chestia stagiilor, legea organizării corpului avocaților, etc.

S'a dat o deosebită atențiune chestiunii accesului la autorități, votându-se moțiuni prin care se cere ridicarea măsurilor, care împiedică pe apărători să-și exercite marea de clientelă, invitând pe parlamentari să obțină revocarea acestei dispozițiuni.

Congresistii au vizitat monumentele publice și împrejurimile, regăsindu-se apoi la via Herovanu, unde a avut loc un banchet.

D. C. L. Naumescu, președintele „Uniunii avocaților”, a condus debaterile congresului la care au luat parte un mare număr de distinși reprezentanți ai barourilor țării. D. ministru de justiție C. Hamangiu, fiind reținut în Capitală, a fost reprezentat prin d. Gorgos, primul președinte al Curții de apel din Iași.

Sedința consiliului general al uniunii avocaților în aula universității

Excursioniști români la Constantinopol**LA CAFENEUA PIERRE
LOTTI**

Turcii, drept recunoștință pentru scriitorul care i-a apărut și cântat atâta de frumos, i-au pus numele pe frontispiciul unei frumoase cafenele

*Marea moschee
Sfânta Sofia*

*În medalion : Grupul O. N. E. F. în apropierea moscheii Sfânta Sofia
Jos : Excursioniștii călări pe măgari la insula Prinikipo*

Foto M. Vesa

ECRANUL

CONTRA COPIILOR DRESAȚI

Se spune că în America țelul oricărei forme de existență tinde către adorarea copilului. Dacă te gândești la punctul culminant al efectelor de cinema, ajungi la același rezultat. De câte ori apare un copil pe pânza mișcătoare, încetează orice critică și deosebire de vederi între spectatori, toți bărbații, toate femeile sunt câștigați din capul locului.

Compunerea publicului nu are nicio legătură cu efectul: lovitură cu „copilul” reușește întotdeauna, fie că spectatorii sunt la Obor, din centru, sau pe bordul marilor transatlantice de lux, dotate cu săli de cinema.

Dacă stai și te gândești la cauza acestui efect care nu ratează nicio dată, îi găsim la origine dorul din noi după copilăria pierdută, și dorul de a re trăi, la vederea copilului, timpul acela minunat, când eram lipsiți de griji, fericiți, și nu ne chinuia nicio strădanie.

Acest copil, apărut în mod public

pe pânza animată, devine pentru noi un soi de aventură personală, și din leguina impresiilor de amănunt se naște ideea, concepția.

Asemenea efecte au fost și mai mult adâncite de filmul vorbit. Încă depe vremea cinematografului mute, copilul care n'avea decât calitatea frumuseții, avea mai puțină valoare artistică decât cel viu și cu expresivitate. Dar de când am început să percepem râsul și plânsul, ba până și respirația copilului adormit, decând ochiul și urechea sunt egal de interesate la spectacol, a început să se ceară și dela copilul filmului alte talente de convingere, decât o față frumoasă.

Dar, pentru Dumnezeu, să nu se recurgă la dresaj! Căci a doilea motiv al fericirii generale grație apariției copilului, pare a rezida în naturalitatea cu care acesta își manifestă existența. Aci suntem siliți să pomenim de cea mai puternică concurență pe care o întâlnește copilul din film: e vorba de animale. La unii și la ceilalți ceiace ne câștigă este grația, naturalitatea fiecărui gest, apropierea de realitate, care e redusă la omul matur, chibzuit, trăit. Iată de pildă pe Jackie Coogan: la primele lui apariții el a cutremurat o lume, pentru că jocul lui nu era încă teatru, ci viață trăită. Acelaș succes poate să-l aibă și alt copil dotat, doar grație acestei manifestări nestudiate.

Într'un studiu în care regisorul permite să aruncăm o privire, se

pot vedea scene de felul următor:
Intre spectatorii turnării se află un copil de doi anișori cu perisorul încă puf de pui.

Dacă îi dai phez femeii care ține în brațe ingerașul, asisti într-o clipă la un spectacol în cântător. În două secunde se scot pantalonașii micuțului, și iată-l în libertate, în nudismul lui roz, așezat în mijlocul

câmpului de viziune: Intinde mâinile rugătoare, vrând să înainteze spre mămicița, se bate singur cu palmele peste trup, trage de florile din iarbă, și apoi, vrând să se joace cu degetulele dela picioare, noua stea descoperită se împiedică, se dă peste cap, își strâmbă fața și urlă de durere sau de spaimă.

Această scenă rulată, entuziasmează mii și mii de spectatori și te face să gândești serios la posibilitățile mari pe cari le oferă acest câmp de activitate.

ȘTIRI CINEFILE

Robert T. Kane a reușit să grupeze în jurul lui cel mai formidabil stat-major de colaboratori la studiourile din Joinville. Comitetul literar e compus din autori dramatici de valoare: Pierre Benoit, președinte; Marcel Pagnol, Edouard Bourdet, Sacha Guitry, Saint-Granier, Paul Morand; Paul Brach.

Cabinetul de producție e format din id-nii: Alfred Savoir, Saint-Granier, Lajos Biro, Alexandre Korda și Claudio dela Torre.

Dintre actorii cunoscuți nouă, cari dau concurs acestei formațiuni cităm: Pierre Batcheff, Alice Cocca, Paul Colline, Etchepare, Pola Illery, Meg Lemonnier, Jvonne Printemps, Raimu, Saint-Granier, Clara Tambour, Suzy Vernon, Tramel, Worms.

S'a terminat filmarea romanului „Montparnasse” sub direcția lui Alexandre Corda. E redarea vieții boeme, care azi și-a mutat sediul de cealaltă parte a Senei, în Cartierul Latin.

În „Delphine”, realizată de Capellani, apar: Alice Cocca, Garat, Dreaan, Clara Tambour și Louvigny.

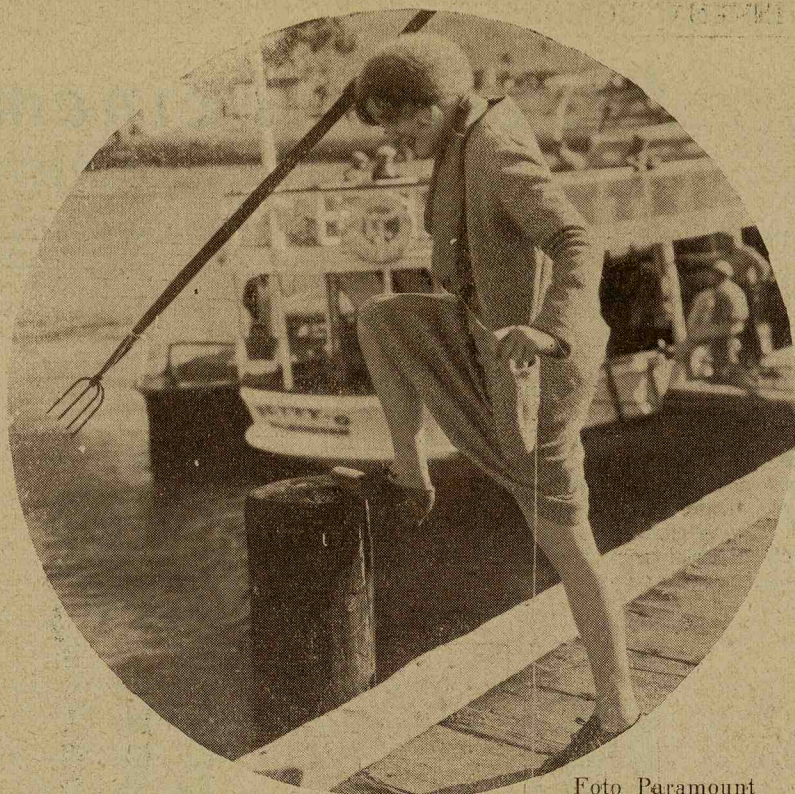

Foto Paramount

Nancy Carroll pescuește cu... furca

*
„Nimic alta decât” adevărul” dirijată de René Guissart, realizatorul filmului „Fracul” are o bogată distribuție și se anunță ca un mare succes.

*
Mihalescu deține un rol în filmul „Marius”, extras după piesa „Marius” a lui Marcel Pagnol.

*
Berthe Ostyn joacă rolul femeii principale în filmul internațional al vieții artiștilor, înscenat de Max Reichmann sub titlul:

„Marco Clownul”.
Rolul titular e interpretat de Iwan Kowal-Samborki.

*
„Noptile dela Port-Said”, după scenariul lui Walter Mehring și în regia lui Leo Mittler, e interpretat de următorii artiști: Oskar Homolka, Gustav Diessl, Leonhard Steckel și Renée Heribel.

*
Studioul Joinville a angajat pe artistul în ale modei René Hubert, pentru dirijarea departamentului costumelor.

*
Primul film al lui Cilly Feindts, care se petrece în cercuri artistice, poartă titlul: „Săritura în neant”.
Protagonistii sunt: Aribert Mog, Sigurd Lohde, Erich Kestin și Lucie Euler.

Joan March afișează ultima noutate a Hollywood-ului: ceasul... la ciorap

Olga Tschekowa în „Concertul”

Foto M. G. M.

INVENȚIUNI ROMÂNEȘTI

Proiecțiuni cinematografice în relief

(PROECȚIUNI STEREOSCOPICE)

Perfecționarea înregistrărilor filmelor de cinematograf brevet Erm. Oprescu, Inginer topograf din Balcic. Brevet românesc No. 5040/920 și brevet eliberat de Ministerul de Industrie al Republicii Franceze, No. 534802/921.

Una dintre cele mai mari aplicații ale științei este fără îndoială cinematograful, ajuns astăzi la maximum de perfecțiune prin obținerea atât de perfectă a imaginilor colorate și prin sonorizarea completă a filmelor. Toate aceste perfecțiuni sunt roadele muncii fără preget a tuturor celor care s-au in-

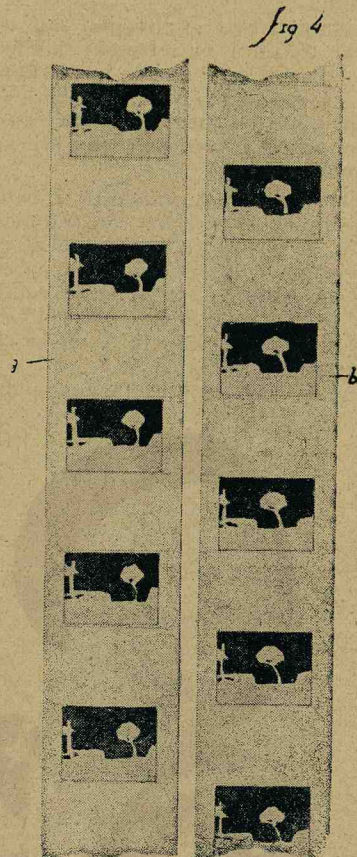
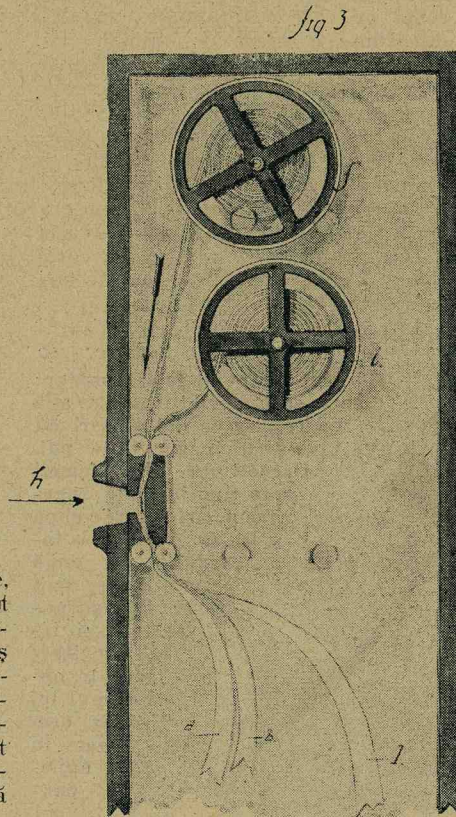
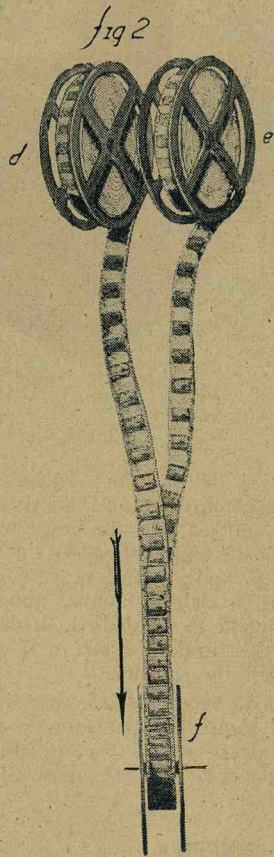
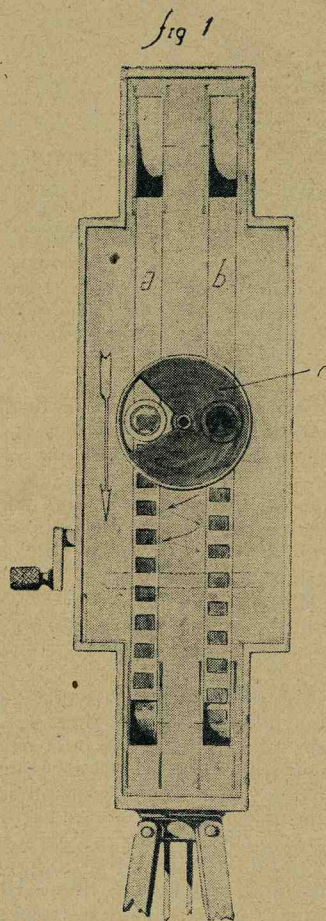
teresat și au urmărit această nouă industrie dela *Fitton* (1826), până în zilele noastre.

Obținerea prin proiecția filmului pe ecran, a celei de a treia dimensiuni, a dat naștere la multe cercetări recente, aceasta dat fiind lipsa de plasticitate a imaginilor proec-

Multiple încercări pentru această perfecționare au fost făcute afară de marele savant Louis Lumiere, și de un român Daponte. Deși anii, de la publicarea experiențelor au trecut în cinematograf, aplicarea perfecționării nu a apărut. Greutăți de realizare practică se vede că întârzie și aceasta, poate ultimă pretenție ce putem avea pentru actualele proiecțiuni cinematografice.

O soluție o prezintă în România și după un an în Franța, d. Erm. Oprescu, care brevetează în 1920-1921 la noi și în Franța, un sistem de înregistrare de filme stereoscopice, bazat pe însuși principiul cinematografului: „persistența imaginii pe retina ochiului omenesc“. Dacă chestiunea este aplicabilă nu

folosirea unui aparat comun de cinematograf, cu două obiective dispuse alăturat (stereoscopic), care obiective sunt alternativ obturate de așa manieră, că imaginile lor sunt de-

tate. Este cunoscut că în fotografie, pentru imaginile fixe, s'a rezolvat de mult această chestiune prin fotografiile duble, făcute pe aceeași placă, în același moment, cu un aparat cu două obiective dispuse identic, ca și cei doi ochi omenesci. Fotografiile stereoscopice, după ce sunt copiate, pe hârtie sau pe plăci sensibile de sticlă, privite prin două lupe, cu ambii ochi, ne dau senzația reliefului, a adâncimii, care provine din încreșurarea razelor vizuale a ochilor noștri, îmbrățișarea între razele vizuale, a obiectului pe care-l privim.

știm, dar este foarte interesantă.

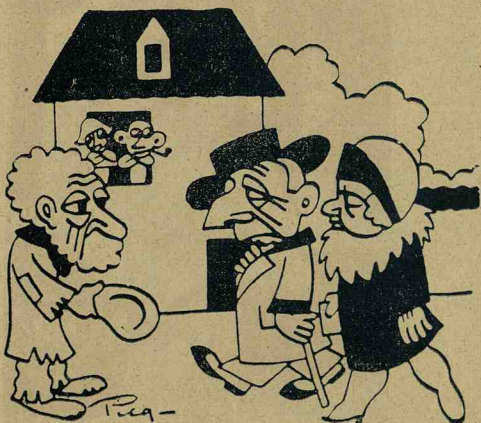
După sistemul d-lui Erm. Oprescu, înregistrarea filmelor are loc prin

calate și prin suprapunere se obține continuitatea mișcării, imaginile fiind alternativ obținute cu câte unul din obiective. Fig. 1 și 2.

Positivele sunt obținute din copierea celor două negative suprapuse, obținându-se un singur pozitiv. Fig. 3 și fig. 4. Filmul 1 din fig. 4, este pozitivul gata de proiectat.

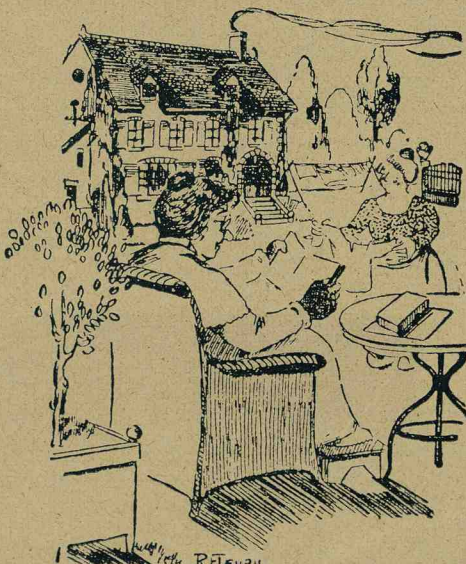
Pe baza fenomenului optic bine cunoscut: *persistența imaginii pe retină*, proiectat filmul pozitiv ne dă imaginea în continuitate și cu impresia reliefului.

UMOR

CARITATE

— Dă-i 50 de bani... că se uită Pricopștii dela fereastră !

DISTRATA

Servitoarea fidelă : Doamnă, ce e de făcut, haina domnișorului a intrat atât de mult la spălat, că n'o să mai poată s'o îmbrace !

Doamna : Spală-l și pe Bob !

CARNE DE OM

La Leopold Ville, în Africa de Sud, un comisar alb a fost atacat de indigeni, cari după o judecată sumară l-au condamnat la moarte, l-au executat pe loc și — după obiceiul pământului — l-au mâncat. Scurta telegramă oficială parvenită dela Capetown, în care e descris tristul sfârșit al funcționarului englez, nu ne spune ce a căutat comisarul, de a stârni o asemenea poftă canibală în rândurile populației. Nu ne e greu de ghicit că venise să încaseze niscaiva impozite restante, și cum acești primitivi nu pot înțelege marile foloase morale pe care le aduce plata regulată a dărilor, și au procedat după dictonul biblic: *ochi pentru ochi* (Biblia le-a fost dată tot de englezi). Ei au jupuit frumos pielea omului care venise să facă aceeași operație pe spinarea lor. Credem că cel mai bun lucru ne care-l mai pot face autoritățile e să ureze ștatului

revoltat un : „să-i fie de bine !“ E preferabil câteodată să faci mină bună, la joc crud...

PROBLEMELE CĂSĂTORIEI TINERETULUI

Nu mai femeile frumoase cu obrazul simpatice și fraged, pot avea șansă în căsătorie.

Prin întrebuințarea cremei semenică a Drului Biro, pielea devine proaspătă, netedă, elastică și fină. Săpunul, pudra și apa de obraz sporesc efectul. Prețul unei cutii de cremă LEI 40.

Un corp curat, sănătos și bine îngrijit este cea mai bună scrisoare de recomandare pentru căsătorie. Il obțineți, dacă la toate băile întrebuințați sare de braid pentru băi. Cantitatea necesară la o singură baie costă LEI 13.

Pentru părul Dvs., alb, cel mai nemerit regenerator de păr este cel al Drului Biro. Redă culoarea naturală a părului. Nu vopsește, nu murdărește. Prețul unei sticle LEI 60.

Cea mai mare atracție a unei căsătorii fericite este un corp frumos, svet, mlădios și dragălaș. Il puteți obține ușor întrebuințând pilulele IODILLON. În cantitate mică împiedică îngrășarea, iar în cantitate mai mare produce slăbirea. Prețul unei cutii LEI 150.

Toate acestea se găsesc la :

FARMACIA DR. BIRO

CLUJ, Piața Unirii 4

INTERNAȚIONALĂ STUPEFIANTELOR

„Odette Arnaud” publică în revista *Vu* o interesantă anchetă asupra comerțului de stupefiante practicat pe glob. Bineînțeles că Asia aduce cel mai important aport. Extragem din anchetă:

Dacă studiezi toxicomania în Asia, trebuie să vorbești în primul rând despre opium.

Nu se știe data când a survenit ideea extragerii sucului din teaca de semințe a macului alb. Arabii au fost cei dintâi cari pela începutul veacului al VII-lea au început să-l mestece, apoi să-l bea și termină prin a-l fuma.

Obiceiul se transmite grație lor Persiei și Indiilor, de unde trece în China, unde la finele celui de al XIV-lea secol era atât de răspândit, încât un edict încercă pe la 1400 să interzică importul de opium străin. El n'a intrat în vigoare, pentru a se evita suprimarea beneficiilor trase din vânzare — și intoxicarea a continuat să crească.

La începutul secolului XVIII-lea s'a înregistrat o altă încercare, eșuată, de a închide debitele de opium. China rămase, dimpreună cu India și Persia, marea producătoare a macilor somniferi și principala consumatoare.

Încercă să reacționeze peste o sută de ani, confiscând la 1839, lăzile venite din peninsula indiană. Gestul acesta făcu să isbucnească „războiul opiumului” în care China a fost bătută de Anglia. Tratatul dela Nankin asigură Indiei intrarea liberă a otrăvii la Hong-Kong și în cinci alte porturi. Pe la începutul secolului al XX-lea stupefiantele manufacturate în Europa desăvârșiră răul.

IN INDI

Să abordăm acest imperiu, pentru a pune capăt unui echivoc. Nu s'a putut uita impresia provocată de declarațiile lui sir John Campbell, repetate în fiecare an la Geneva, în calitate lui de prim-delegat al Indiei în fața comisiei consultative a traficului de opium și alte droguri dăunătoare.

Mă obsedează gândul, că contrabanda de cocaină în peninsula depășește, după ani, cu 40—150 ori importățiunile necesare sănătății țării și am mereu în fața ochilor itinerariul: Japonia, China, Malaczia, urmat de atâtea încărcături misterioase, cari debarcă la Bombay, Rangoon și mai cu seamă la Calcutta.

În 1927 s'au confiscat 120 kg. de cocaină.

În 1928 s'au confiscat 70 kg., față de 419 în 1929... Orice contrabandă de stupefiante merită blamul. Trebuie totuși recunoscut că, cantitățile trimise Indiilor într'un an corespund cantității introduse aiurea într'o zi — și neînsemnate descoperiri făcute de poliție pot fi socotite drept „mult sgomot pentru nimic”.

CUM SE DESVOLTA ÎN POPOR GUSTUL OPIUMULUI

Cum se desvoltă în popor gustul opiumului? Vom nota câteva scene familiare din India, cari ne vor face un tablou al situațiunii de acolo.

Prima scenă: Un copil de câteva luni nu doarme atâtea cât ar dori mama lui; cu blândețe ea îi admi-

nistrează o pilulă de opium. Dacă efectul nu e complet, ea îi dă o a doua pilulă. Doza crește în raport cu lunile și anii.

A doua scenă: Ne găsim într'un bungalow de funcționar englez. Un „boy” trece liniștit, fața lui dispare îndărătul unei grămezi de rufe curate, pe cari la aduce pentru schimb. Stăpânul îi dă un ordin scurt, el lasă să-i scape povara și o ia la fugă urlând. A înebunit.

Favorizat de climă, aspirații de rasă, și chiar de religia care predică beatitudinea prin distrugerea totală, opiumul continuă și în zilele noastre să invadeze Orientul.

Indiile sunt o dovadă a vitregiei cu care sunt tratate coloniile.

IN CHINA

Doctorul Wu-Lien-Teh e un chinez foarte ocupat. El cumulează înalte funcțiuni în orașe foarte înde-

18% toxicomani, ceea ce face victimele să se cifreze la zeci de milioane, adică mai mult de cât populații de țări întregi. Știu că de multe ori delegații chinezi la Geneva au atras atenția puterilor europene asupra acestei chestiuni deosebit de grave, și asupra importărilor clandestine, și mai neliniștitoare.

Doctorul Wood-Kaiseng, ministrul Chinei în Elveția, a precizat că decesele în urma intoxicației nu se numără cu miile, ci cu milioanele de zece ani încoace!

„Situația e groaznică în Manciuria și la Dairen. În acest oraș, japonez precum știți, se găsește droguri în cantități enorme, de vânzare la hoteluri și cazărmii japoneze, precum și la farmaciile japoneze. Și apoi contrabanda e activă...”

— Doctore, ai fi putut, dacă voiai, să mai îmi spui multe!... De pildă știți prea bine că expedițiile frauduloase s'au ridicat doar pe anul 1928 la 600 kg. heroină și 6 tone de benzolmorfină de origine germană și introduse prin mijlocirea Japoniei; puteai să-mi spui că anumite popoare din teama că nu vor avea suficient spațiu sub soare, se servesc de pudra albă, de afrodisiace, cari provoacă sterilitatea sau slăbesc descendența, întocmai cum ar folosi prafuri insecticide, pentru a distruge animale de prisos...

În anumite străzi din Kharbin se face coadă dinaintea unor prăvălii unde se primește o injecție de morfină pentru câțiva bani. Când vii la rând, întinzi pe fereastră printre gratii o mână cu onorariul și pe cealaltă spre a primi înțepătura.

Un sfert din „coolși” uzează de droguri. Autoritățile provinciale din Chang-Si s'au văzute silite să decreteze pedeapsa cu moartea contra celor ce vor fuma opium sau se vor lăsa injectați, riscând altminteri ca până în 20 ani populația să-i fie decimată cu totul.

Există un sat, Sim-Chung, la frontiera lui Șan-Si, unde uzinele municipale și laboratoarele private produc fără încetare „pai-mien”, stupefiant bine cunoscut de chinezi. Se furnizează de aci Șanghaiului o cantitate evaluată la mai bine de 8 milioane franci pe an. Calitatea a doua e trimisă sub bună escortă la Tsin. Industria prosperează.

Care este controlul pe care-l exercită Liga Națiunilor; ce se face pentru stăvilirea unui rău care mănâncă vitalitatea unor popoare de zeci și sute de milioane?..

Tăcere!...

Oare de ce în fața flagelului războiului găsim cu toți cuvinte de reprobare, de ce suntem solitari în fața bolilor, și numai în această direcție răul e lăsat în voia lui, cu tendințe de distrugere din ce în ce mai mare?

Cauza e simplă: Diverse mari puteri profită materialicește din desfacerea acestor produse și în fața câștigului și necesităților bugetare sentimentul omenesc e înlăturat. E trist, dar e așa...

O înțepătură rapidă deschide porțile visului și ale distrugerii trupestă

Grave simptome, cari se repetă mai cu seamă în India meridională.

Cel mai mic șoc, o surpriză, o emoție, sunt suficiente pentru a declanșa demența la această rasă cu creierul debilitat printr'o lungă ascendență de intoxicații. După secole de abuz de opium — mai ales de cel mestecat — Hindușii cochetează în permanență cu nebunia.

Englezii au dreptate când încearcă acum o oarecare pază pentru a prezerva populația contra unei noi toxicomanii, dar cum se potrivește legătura lor grija de a feri de rău niște oameni, pentru cari lasă totuși să se fabrice morfină brută, și de ce tolerează ei traficul de „ganja” și opium între India și Ceylan, unde 15 tone sunt debarcate în fiecare an?

părtiate unele de celelalte. El este la Șanghai directorul serviciului național de carantină, și conduce în aceiași vreme la Kharbin serviciul antiseptic manciurian. În plus, guvernul din Nanking l-a numit expert tehnic șef al administrației Sănătății Publice.

Experiența sa în materie de stupefiante și cunoștințele lui asupra stării sanitare în China erau motive suficiente pentru a-l interoga.

— Doctore, este adevărat că tolosirea substanțelor dăunătoare, cu excepția opiumului, crește mereu de treizeci de ani încoace?

La un semn afirmativ, continuai:

— Populația chineză e de 450 milioane locuitori, mai bine de o cincime din totalitatea populației globului. În unele districte se găsește

PENTRU BORSĂ ȘI BAE
FLOARE DE TARATE HERDAN

Dinți albi și frumoși: Chlorodont

pasta de dinți din mentă, care înviorează minunat gura.

Tubul: Lei 22.— și Lei 32.—

V O C E A

de OLGA CERNOFF

Purtată de fluxul mării revoluții, Lenoska se simțea slabă și părăsită. Părinții ei erau în provincie. Bătrana mătușă, care o primise la Moscova, rămase năucită în fața evenimentelor cari se desfășurau ca într-un film fantastic.

Din fericire, Lenoska era foarte frumoasă, și așa putu să intre dactilografă la ministerul instrucțiunii publice. Degetele ei mici, cu unghii sidefate, sburau pe clapele Underwood-ului, ca niște fluturi trandafirii.

Politica nu o prea interesa. Cei-păsa dacă domnea Lenin sau altul. — de vreme ce mătușa ei nu mai plângea, — și în secția ministerului era ocrotită și alintată de admiratorii ei ?

Șeful secției, care era totuși unul din cei mai ocupați găsi câteva clipe, ca să se oprească în fața Underwood-ului și a Lenoskei. El se simțea foarte bine respirând aerul revoluției. Nestrămutat în principiile lui, căpătase porecla de Incoruptibilul.

Curtea lui fu stăruitoare. Conducea pe Lenoska la teatru și la restaurantul rezervat slujbașilor Statului.

În automobilul ministerial, — fosta mașină a guvernatorului Moscovei, — îi mărturisi dragostea lui. Dar ea nu i-o primi și atunci se deslănțui drama de neînțeles.

Șeful își aminti deodată de originea burgheză a Lenoskei. Se făcu o anchetă, se cercetă cine fuseseră părinții ei. Evenimentele se precipitară; Lenoska se trezi într-o bună zi în temniță.

*

Neînțelegând nimic din arestarea ei, plânse cu lacrimi amare toată ziua.

Celula ei era foarte mică: încăpeau doar un pat de lemn fără saltele și o scândură îngustă, care ținea loc de masă. Galeria lungă a fostei „Societăți de asigurare“ prefăcută în închisoare, era înmărmărită prin scânduri, cari formau celule asemănătoare despărțiturilor unui grajd, sau cabinelor înghesuite ale unei plaje.

Scaune nu erau; dormeau și mâncau pe pat. Nicio fereastră: ziua și noaptea, lumina crudă a electricității.

Noaptea fără întinerie i-se păru foarte lungă. Ei era teamă de soldatul vânios, cu stea roșie pe sapea. Umbla în lungul și în latul galeriei și se oprea lângă celula ei, ridicând ferestruica ce acoperea gaura făcută în ușă. Atunci vedea un ochi grav care o fixa.

Privirea aceea o scotea din sărite, și nu mai putea să doarmă.

Asculta asomatul nedeslusit al glasurilor. Se șoptea, se cânta, se râdea chiar. Lenoska fu mirată: se putea oare râde într-un loc atât de trist ?

A doua zi, auzi hohote de râs alături de ea. Două glasuri bărbătești, — unul mai viclean și rezervat, celălalt, răsunător și îndrăzneț.

Întâia oară dela întemnițarea ei, își scoase din geantă oglinioara ce-i fusese lăsată după percheziție, se pudră, regretând rouge-ul de buze ce-i fusese luat sub pretext că putea să se servească de el la corespondență.

Spre seară, vecinii bătură încet în zidul subțire, dealungul cărui se

întinsese ea pe scândurile goale, acoperite de haina ei. Glasul de adineaori al bărbatului — cald și puternic — îi ceru numele și cauza întemnițării ei.

Cauza n-o știa nici ea. Era dactilografă și nu se sinchisea de politică.

— Așa ?... Și d-ta ești blondă, de un blond minunat, părul foarte fin, nu-i așa ? Și apoi ai ochi mari, foarte albaștri ?

Ea căuta o deschizătură în zid. Apoi, întorcând spatelul, se privi din nou în oglinioară și-și mușcă buzele, cari nu i se păreau destul de roșii.

Crezând-o supărată, glasul cam batjocoritor se scuză :

— Vecina e poate brună, și e poate jignită că a fost luată drept blondă ?

— Nu, nu, de loc ! Dar cum ați putut ghici ?

El dori să-i cunoască numele și

Inchisoarea se prefăcu într-un palat fermecător.

Ziua, sub lumina crudă a becului, moțând cu ochii pe jumătate închise, ea auzea cântând ciocărlile; vedea cerul albastru, mergând pe cărarea udă de rouă, cu mâna în mâna iubitului. Noaptea, dormea puțin; interogatorul judecătorului de instrucție și lucrul călăului se executau în orele târzii ale nopții. Somnul e turbure, visurile sunt agitate; e teama așteptării. Dar e și ora confidențelor. Se aud șoapte, suspine, răsuflarea fierbinte a acestei lumi alarmate. Deodată pași, trântirea unei uși, uneori un strigăt: e temnicerul întovărășit de soldați înarmați, cari vin să ia un prizonier.

*

Lenoska nu auzea nimic. Se lipea de zid și glasul, acel glas unic și de neasemuit, o purta departe de acel

Mereu alți arestați umpleau închisorile Cekei

spuse că Lenoska e numele lui preferat.

Din seara aceea, nici zilele, nici nopțile nu i-se mai păruură lungi.

Uneori, alt glas, grav și potolit, plin de rezervă și pauze mari, lua parte la dialogurile lor. În curând, glasul deveni afectuos. În fiecare dimineață, cerea fetei noutăți, și-i punea întrebări. Seara, îi ura noaptea bună, apoi tăcea, lăsând toată libertatea glasului dominant și tumultuos. Acesta, care era glasul preferat, purta numele de Boris. Numele acesta umplea nu numai celula, ci înălțurând zidurile, creștea, se răspândea și acoperea universul.

Deodată, pentru Lenoska nu mai exista nimic altceva decât numele strălucitor de Boris. Nu se mai temea de sentinela cu steaua roșie, nici de pușca lui.

Când o întovărășea în cabinetul de toaletă, mergea fără să tremure. Ușa lui Boris nu era departe; ea o atingeau ușor când trecea și se întorcea în celula ei, nespun de veselă. Judecătorul de instrucție nu-i mai însufla teamă.

loc sinistru, o învăluia, o apăra, o mângăia, o acoperea de fericire.

Își spuneau totul. Copilăria, trecutul, visurile lor. Prima lor dragoste înflorea în celula care se lărgea ca lumea fără margini. Era plăcut să asculte cuvinte, ce veneau din spațiul nevăzut. Erau aproape pipăibile, ca niște ființe vii. Buzele lor erau foarte aproape, le despărțeau numai niște scânduri subțiri, care se topeau ca o lumânare de ceară, sub căldura răsuflării lor.

Nu-l văzuse niciodată; dar era nevoe să-l vadă, când îi cunoștea cele mai tainice gânduri și când îl ghicea din intonațiile vocii lui melodioase ?

Voi să-l vadă totuși. Într-o zi, încurajată de fața bună a noului ei paznic, îi ceru voie să și vadă vecinul.

Soldatul, mișcat de farmecele prizonierei, îi făgădui să lase ușa întredeschisă când vor eși vecinii ei. Lenoska era cât pe aci să leșine. Cheia scârțâi în sfârșit. Prin crăpătură ea zări un trup mlădios și puternic, cu umerii lași.

El își întoarse capul către ea; glasul se materializă. Avea ochi visători, o gură trufașă, energică și moale în același timp, fruntea de

om hotărât. Da, era tipul desăvârșit al frumuseții visate. Pe celălalt nu-l zări decât o clipă. Voi să-și umple ochii cu vederea lui Boris. Tovarășul lui era blond-roșcat. O gură plăcută și șireată, cu buze groase, și multe pistrii.

Soldatul se grăbi să încue ușa și ea nu putu vedea mai mult.

Fericirea ei fu atât de mare, că putu îndura vestea neașteptată: cei doi prieteni fuseseră eliberați.

Boris abia avu timpul să-i strige: „Nu-ți pierde curajul, dragă, voi face totul ca să te scap“.

*

Lenoska rămase singură, dar celula păstra ecoul glasului; zidurile îi redau rezonanța. Noaptea nu plângea : se întindea ca de obicei pe scândură, ca să audă glasul scump, ce luase acum trup. Ea revedea talia sveltă, ochii visători și iubitori și gura aceea minunată, pe care o acoperea de sărutări.

*

Lenoska fu eliberată, tot așa de brusc cum fusese arestată. Temnicerul strigă, deschizând ușa :

— În oraș cu boarfele !

Era formula de eliberare. Ea nu se lăsă rugată și ieși, cu geamantănașul în mână. La biroul G. P. U.-ului, semnă câteva hârtii și se grăbi să iasă în stradă.

Era atât de ciudată și plăcută, primăvara pe care o descoperea pe neașteptate ! Cum putea să știe în celula fără fereastră, că arborii au înfrunzit, că pâraiele susurau dealungul străzilor ?

Incântată, Lenoska se simți amețită de strălucirea primăverii.

Mătușa o aștepta : un glas bărbătesc foarte simpatice îi vestise la telefon eliberarea Lenoskei.

Plânsă de bucurie. Odaia ei, — mare, luminoasă și zămbitoare — scaldată de soare, îi ură bun venit. Trandafirii de creton, panglica albastră a icoanei agățată la capătul patului, îi zâmbeau.

Își alese în grabă toaleta. Fără să se gândească prea mult, se hotărî pentru o rochie de fular albastru, cu guleraș de dantelă.

Soneria telefonului o făcu să alerge pe jumătate goală prin odaie, izbindu-se de mobile, negăsind o pijama.

Receptorul negru îi tremura în mâini, și-i aduse acelaș glas, mereu acelaș care desmiardă și fericeste. Într-un ceas, glasul acesta va izbucni în camera ei.

— Da, da, peste un ceas !

Ea nu-și mai putea pune rochia, oglinda îi reda o față descompusă. Nici nu-i trecu prin gând să-și pue rouge ori să se pudreze. În cele din urmă fu gata.

*

Lenoska nu auzi sbârâitul soneriei. Ușa se deschise pe neașteptate.

În prag, tovarășul lui Boris, zâmbitor, care-i întinse brațele.

— Dar Boris ? întrebă ea. De ce n'a venit ?

— Apoi am venit. Eu sunt Boris...

Tăcu. Neașteptata paloare a Lenoskei îi desvălui totul. E adevărat că ea nu-i cunoștea decât glasul.

— Atunci e tovarășul meu !

Lenoska închise ochii. Era glasul dragostei ei, acel glas ce-i devenise scump, care îi vorbea de viitor în paradisul celulei strâmte. Dar glasul acesta nu putea să aibă pistrii. Ea plânse fără să deschidă ochii.

În românește de P. B. M.

RADIO PERFECT
NUMAI PRIN
RADIOLA

UN COZONAC
SPLENDID HERDAN 30 LEI

BAZARUL FEMENIN

Rochie de tafta roz

BIJUTERII DRAGI!...

S'au dus vremurile de demult... S'au dus timpurile când Cornelia, matroana română, cuprindea pe fiii săi, într'un gest larg și ocrotitor, arătându-i, ca unice podoabe și bijuterii ale ei. S'au scurs anii, și cu ei lantezia omenească în bogatu-i dor de creație și noutate, a inventat cele mai bizare nimicuri, cele mai variate fleacuri, destinate să împodobească gâtul, brațele, urechile și degetele femeii.

Strălucitoare înșiruri de pietre prețioase, voi ce știți să împrumutați pielei catifelate reflexele fermecătoare ale rozului nostru pal, matul galbenului vostru șters, și albul imaculat al fulgilor de neă, lacrimi de mare, scoici culese din adâncurile nesecate ale fundurilor de oceane, voi știți să dați viață femeilor mândre ce vă poartă.

Briliante, diamante de preț, pietre luminoase și transparente, voi împrăstiați căldură și fericire în jurul vostru. Lumina voastră se răspândește în reflexele cele mai puternice; apele voastre jucăușe, în dansuri sălbatice și vii, sunt o iradiere de dulce lumină și bucurie, ce știe să descrețească prin mirajul ei și frunțile cele mai împovărate de gânduri grele, și sufletele cele mai apăsate, de griji și necazuri.

Pietre, ce știți să râdeți, pietre ce, la cea mai mică atingere, împrăstiați viață și fericire acelor ce vă poartă! Rubine roșii, ca picăturile de sânge cald și tânăr; smaralde verzi, ca verdele promițător de primăveri ce vin după ierni cumplite;

roșu, ca văpaia ce mistuie suflete de îndrăgostiți, iar în urmă, potolindu-ți durerea, împăștii în jurul tău, din sideful alb și scilpitor al unei dimineți luminoase de vară.

Veniți cu toate, pietre prețioase și scumpe, veniți și voi tovarășe mai umile, surori mai mici și modeste, strângeți-vă toate și cântați imnul de înfrățire. Umilința și modestia voastră v'au ridicat în ochii noștri și pentru noi prețuiți ca și celelalte. Ochii voștri falși de sticlă păstrează seninul cristalin, al unui izvor limpede de apă, și reflexul vostru, lipsit de viață, noi știm să-l prețuim.

Transparența voastră senină v'a ridicat pe culmi nebănuite, și fără să fiți de preț, noi totuși vă recunoaștem meritele.

Formați cele mai fantastice serpuiți și vă înșirați în chip lin și curgător, ca poveștile cu zmei nădrăvani, Ilenă Cosinzene și Feți Frumoși. Incolăciți, în strângerea voastră puiernică, gâturi albe de femei, alunecați pe sânuri catifelate și dați viața voastră toată acelor ce vă poartă. Cuprindeți în cercuri armonioase brațe energice, delicate

sau suple, vă agățați ca niște picături de rouă, ori prelungiți ca niște petale de flori variat cizelate, în urechi mici și albe, încercuțiți puternic, în strângerea voastră pasionată, degete fine, lungi, subțiri, nervoase și în ritmul vostru grăbit, nu uitați voi salbe tradiționale, să vă animați de gâturile pline ale sveltelor noastre țărănețe.

Nu vă depărtați de tovarășele voastre mai tinere, amulete purtătoare de noroc, voi ce ne cunoașteți frământările și dorințele, năzuințele și speranțele, și voi talismane mistice, cărăbuși ce scormoniți tainele nepătrunse ale gândurilor noastre măcinate de patimi, și voi exotice flori de lotus, pietre făuritoare de năzuințe, ce purtați în culetele voastre nepătrunse, elixirul dragostei, sera fericirii și fluidul magnetic al ochilor ce se înțeleg.

Variate ca formă, strălucitoare de noutate, bizare și ascunse, ca sufletele noastre, noi vă ridicăm imnuri de glorie, înalte osanele, prietene scumpe și luminoase, bijuterii dragi...

Și după ce v'am ridicat toate osanalele posibile, dați-mi voie tot mie, să vă fac și câteva reproșuri tot atât de meritate.

Oare nu sunteți tot voi adesea turburătoarelor somnului cochetelor născânde? Nu obsedați voi cererii micuțelor cu jocurile apelor voastre înșelătoare? Nu le împingeți voi la exigențe, cari vor duce la destrău, la intrigă, la crimă?

Dar, sunteți frumosul absolut, și în fața lui toți esteții ne plecăm genunchii.

Tonia

O pălărie estetică, cu garnitură de panglici suprapuse

safire albastre, ca un amurg sfâșietor de trist; gingașe camee, adunați-vă cu toate, voi ce știți atât de frumos să împrumutați farmecul vostru neînufletit, femeilor fără suflet. Și voi, opak, palide și transparente în lividitatea voastră, și tu onix, negru și întunecat, veniți, și tristețea sufletului vostru îndoliat se va risipi, la atingerea unui deget de femeie. Și voi corallii mici și înflăcărâte, ce în viață ați trăit strâns unite, nu vă temeți de moartea crudă, căci ea vă adună din nou, vă adună în șiruri nesfârșit de lungi.

Apropie-te tiptil de ceilalți, ieși din ascunzișurile tale pământesti; lasă-te cizelat de mâini măiestre și arată lumii că ai dreptul la viață, chihlimbar cu ape transparente și curate, ce știi să te îmbraci în bogăția aurie și curată a spicelor de grâu și-ți întuneci fruntea cu braze adânci de griji și necazuri pentru că după o clipă să ne apară

Bluza : Cat'fea neagră cu alb
Fusta : Tafta neagră garnisită cu flori roz-pale

RĂSPUNSURI LA CONSULTAȚIUNI GRAFOLOGICE

VAGOTONIA

867. O studentă Nr. 999. — Sentimentalitate excesivă, căreia nu-i pune nici o stavilă. Incredulă, dându-și aere de independență. Nervosă și nestăpânită în manifestări. Spirit confuz. Lipsită de energie. Activitate desordonată. Nepăsătoare. Incăpățănată. Se descurajează repede. Când întâlnește vreo contrarietate.

868. A. Răsvan. — Bunătate, care merge până la moliciune, alternată cu momente de violență și de înverșunare. Suflul deschis, în care poate cetii oricine. Sincer și vorbăreț, încât nu este capabil să păstreze un secret. Lipsit de energie și nehotărât. Ii place mult să contrazică. Foarte impresionabil. Nervos. Din cauza imaginației prea vii, câteodată spiritul său apare confuz.

869. Lia Dridri. — Natură închisă, trăind o intensă viață interioară. Chiar disimulată. Energică și hotărâtă. Momente de avânt sufletească, repede potolite, căror le urmează altele de depresiune, și acelea trecătoare. Activitate nesuținută, în sensul că renunță repede la ceea ce a început. Nu poate face eforturi. Dezordonată.

870. Ketty Manolescu. — Veselă și amabilă. Foarte calmă și ponderată. Blândă și bună la suflet. Foarte statornică și perseverentă. Discretă. Nu exteriorizează nimic din ceea ce simte. Voința și activitatea cam slabe. Foarte cochetă. Ii place să se împodobească.

871. Viitor. — Echilibru sufletească și stăpânire de sine. Elanurilor și pornirilor sale sufletești, le opune o rezervă continuă, apărând întotdeauna altfel de cum este în realitate. Foarte energic și rezolut. Necomunicativ, și ascuns, în ceea ce privește viața sa intimă sufletească. Foarte capabil și întreprinzător. Egoist. Materialist. Măncăcios.

872. Lola N. A. R., Cetatea Albă. — Inteligentă, cu un spirit foarte pătrunzător. Veselă și foarte comunicativă. Sglobe. Sinceră, mai mult chiar decât trebuie. Posedă un suflet foarte bun și generos. Energică și foarte răbdătoare. Cam incredulă, până la un punct, motivat. Deși este foarte sensibilă și emotivă, caută să se stăpânească, impunându-și o rezervă continuă. Nu reușește totdeauna, îi place

să fie originală. Foarte activă.

873. Ion Eugenia Zeleneu. — Inteligență și distincție. Simplitate în manifestări. Intuiție și originalitate. Claritate de vederi. Energie și o putere de muncă deosebite, cari ar realiza cu mult mai mult, dacă nu ar vedea viața în culori așa de pesimiste. Momente frecvente de depresiune sufletească. Sincer, modest și foarte timid. Cultură a spiritului. Bunătate și blândete.

874. Eleonora N. — Calmă și stăpânită. Trăiește viața, fără prea multe preocupări și frământări de ordin spiritual. Natură închisă, nesimțind nevoia să-și deschidă sufletul. Ii place să contrazică. Mândră. Veselă și foarte amabilă. Blăjună. Foarte ordonată. Destul de energică.

875. Specialist constructor. — Inteligență și imaginație. Exuberant și voios. Sincer și modest. Meticulos. Foarte sentimental. Posedă un suflet foarte bun și încrezător. Muncitor, lipsindu-i câteodată stăruința, pentru a duce la capăt o acțiune începută. Amabil. Delicat. Bun simț. Elegant.

876. Iorga Mușata, Huși. — Nervos și nestăpânit în manifestări. Se amalează cu ușurință, deși în fond nu este rău. Sincer, neputând ascunde nimic. Foarte grăbit în toate împrejurările. Lipsit de perseverență, descurajându-se foarte lesne. Posedă o capacitate de muncă foarte mare. Altruist. S'ar părea că are o debilitate nervoasă.

877. La sauvageonne. — Incapățănată, până la înverșunare. Foarte hotărâtă și energică. Caută să-și impune părerea, prin orice mijloace. Manifestări răutăcioase, deși nu tot așa îi este și sufletul. Posedă un spirit foarte clar și o judecată limpede. Nerăbdătoare. Natură care se deprinde foarte repede. Activă.

878. Agnes W. Ungureni. — Spirit clar și pătrunzător. Natură închisă, necomunicativă. Temperament egal și foarte calm. Caracter inflexibil. Nu face nicio dată concesii. Atitudine demnă și rezervată. Foarte modestă. Preocupări spirituale. Iubitoare de frumos. Altruistă. Generoasă. Cheluitoare, chiar risipitoare.

Organismul omenesc este înzestrat cu două aparate nervoase: Sistemul nervos central, care dominează viața de relațiune și este supus voinței noastre și sistemul nervos vegetativ, sau al vieții animale asupra căruia voința noastră nu are nici o acțiune. Sistemul nervos vegetativ este alcătuit din 2 nervi cu acțiuni antagoniste: nervul simpatic și nervul pneumogastric, (d. ex. nervul simpatic accelerează bătăile inimii, pe când nervul pneumogastric le încetinește).

Doi mari medici vienezi, Hans Eppinger și Leo Hess au publicat un studiu care aruncă o lumină nouă asupra turburărilor la care dă naștere dezechilibrul nervilor pneumogastrici. Este vorba de acea imensă mulțime de suferinzi care vin să consulte pe medic pentru afecțiuni ale diverselor organe și care la un examen amănunțit nu prezintă simptomele unei leziuni organice. Până acum acești bolnavi erau etichetați „nevropați”, „neurastenici”, etc., fără să se poată explica mecanismul turburărilor de care se plângeau.

După cum am spus mai sus, studiul făcut de Eppinger și Hess ne arată că simptomele prezintate de acești suferinzi nu sunt datorite în realitate decât unei stări de dezechilibru al nervilor pneumogastrici.

Nu vom putea înșira aici toate simptomele pe care le prezintă acești bolnavi; vom spune numai că sunt indivizi în general tineri, ale căror mișcări sunt prea grăbite, culoarea feței lor este schimbătoare, când prea roșie, când prea palidă. Suferă de transpirație, deschizătura

dintre pleoape este prea mare, din care cauză globii oculari proemină, prezintă erupțiuni de acnee (coșuri), se plâng de un exces de salivă, de amigdalite, au nasul astupat, bătăile inimii, de obicei lente, se accelerează din când în când violent, și simt o senzație extrem de neplăcută de jenă în regiunea inimii. Funcțiunile lor digestive sunt de asemenea extrem de capricioase. Înghițitul este însoțit de o senzație de oprire a alimentelor în esofag.

Chiar de la începutul mesei simt o senzație de plenitudine și de distensiune foarte neplăcută cu toate că apetitul nu le este satisfăcut.

Există o stare de constipațiune cu din când în când perioade de diaree inexplicabile. Însfârșit vom spune că din punct de vedere sexual vagotonicii sunt cu deosebite ibidinoși.

Acestea ar fi principalele turburări acuzate de vagotonici. Alături însă de vagotonia generalizată, autorii vienezi descriu și stări de vagotonie localizată, printre care numărăm: nevrozile gastrice, nevrozile intestinale (mai ales constipația spasmodică) și înfârșit nevrozile cardiace.

Toți acești indivizi pneumogastrici se găsesc în stare de supraexcitațiune.

Cauzele ce dau naștere acestei iritațiuni pot fi extrem de variate: intoxicațiuni și infecțiuni cronice, turburări ale glandelor cu secrețiune internă (glanda tyroda, ovarul etc.) surmenajul fizic sau intelectual, insomnia, grijele, preocupările, dezechilibrul humoral și mai ales turburările psihice.

Dr. Emanoil Dorna

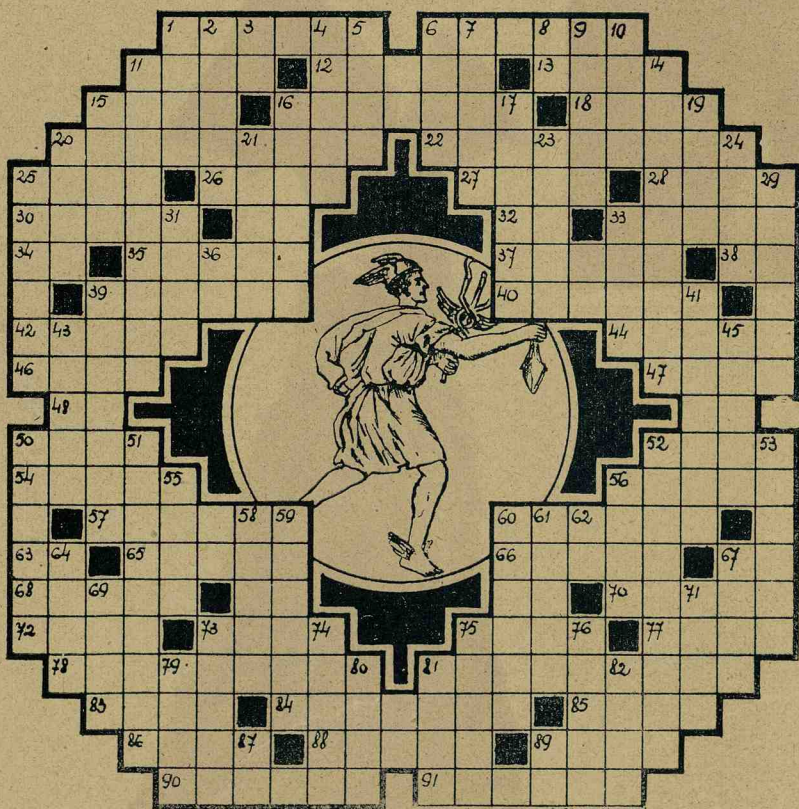
JOCURILE „ILUSTRATIUNII ROMÂNE”

CONCURSUL AL XXX-lea

SERIA : IV-a.

„MERCUR”

de : N. STANESCU-Constanța

ORIZONTAL. 1. Ilustrațiunea; 6. Romană; 11. Deschizături; 12. Purtătorul sângelui lui Isus; 13. Tagăduia; 15. Oamenii protejați de Mercur; 16. Cebră maximă comercială; 18. Mare cartier comercial în Constantinopol; 20. Mare general al timpurilor vechi; 22. Cantitate mare de mărfuri, cumpărată în scop speculativ; 25. Tineri logoditi; 26. Persia; 27. Modest; 28. Muzicant german; 30.

Incetșor (cuv.); 32. Pronume; 33. În privința; 34. Zeitate; 35. Africa veche; 37. Ucigașul lui Mihail Vteazul, om sucit; 38. Cetate sfântă; 39. Mormoloc (Mold.); 40. Cea mai scumpă mărfa; 42. Fapta de a ura (fem.); 44. Cariere (fig.); 46. Naturalist italian (1626-1698); 47. Zei binefăcători, în mitologia scandinavă; 48. Notă muzicală; 50. Adică; 52. Persia la cronicari; 54. Apă stătă-

toare; 56. Cetate tare (inv.); 57. Frecvență; 60. Suflare (-e); 63. Pronume; 65. Grădină botanică în miniatură; 66. Numele vechiu al Parisului; 68. A izbucni; 70. Cantitate de mărfuri aflate în prăvălii sau în piața unui oraș comercial; 72. Cu același nume; 73. Numele unei părți din județele Prahova și Buzău; 75. Fabrică de postav gros; 77. Fondatorul institutului de surdo-muți (1712-1789); 78. Cântăreți vestiți (sec. XI-XIII), în Franța; 81. Artă, prezidată de Mercur; 83. Insufletește; 84. Muzeu, unde se află celebra statuie în marmură a lui Mercur zisă „Antinou din Belvedere”; 85. Pictura, sculptura, etc.; 86. Evit cu dăcie; 88. Semnalat; 89. Împreună; 90. Trisfetele; 91. Interesate.

VERTICAL. 1. „Ilustrațiunea Română” (se găsește pe toate copertele revistei); 2. Ce poartă Mercur la picioare?; 3. Conjunție; 4. Reptilă (o întâlnim în Antile); 5. Străveche (fig. inv.); 6. Mobilă; 7. Nume masculin; 8. Prepoziție; 9. Țară independentă în Hindustan; 10. Cum e Mercur?; 11. Ce se vorbește sau scriu în mai multe limbi; 14. Incurcătură (fig.); 15. Mama lui Mercur; 16. Vechiul popor cu două capete; 17. Mijlocitor în comerț; 19. Aprind (fig.); 20. Grămadă de mai multe corpuri suprapuse; 21. Oraș în Rusia; 23. Loc public unde se desfac mărfuri; 24. Desgustător (fig.); 25. Zeul comerțului și al hoților; 29. Tot el; 31. Operă; 33. Cuiu de potcoavă; 36. Negăție; 39. Vargă încolăcită de doi serpi, atributul zeului Mercur; 41. Mercur erant al zeilor; 43. Reiau un subiect interupt; 45. Clar (fig.); 50. Meserie prezidată de Mercur; 51. A-tac neprovocat; 52. Reunire de persoane; 53. Invingătorul lui Napoleon al III-a; 58. Țară (Mold.); 59. Gratian (+ V); 60. Pasăre de mare foarte iute; 61. Companie de soldați; 62. Notă muzicală; 64. Turnat; 67. Pronume; 71. A aleg; 73. Jder de Siberia; 74. Dezastru financiar sau comercial; 75. Ce are grije să-ți ceară întotdeauna negustorul?; 76. Elan; 79. Globulele; 80. Interjecție; 81. Liniste (fig. inv.); 82. Lac în America; 87. Dona; 89. Diftong; 95. Rege în Israel; 96. Fratele lui Mercur.

DESLEGATORII CONC. AL XXX-lea

(Continuare)

Chișinău. — Valeriu Gheorghe, Pali-novici Ratinski, Sabilia Marinescu, Stoi-anoff Camil, Sofia Bardescu, Stîrcea Maria, Marilena Ploesteanu Cornelia Că-nescu, Valeriu Mișoșescu, Coruian Vasile, Malica Simionescu, Nicu Gr. Arsene.

Constanța. — N. I. Lungu, Ioniță D. Enescu, Theodor Vlădescu, Ioniță Enescu, Bucureșcu Vlad, Corneliu Porumbescu, Stănescu Lucrezia, Lungu L. Neagu, Sabinovici Rada, Mărculescu Antoniu.

Craiova. — Mady și Jeanna Rocoș, Bica Piscesky, Radu Spirtan, Theodor și Victoria Pipercu, Despina Popescu, Lușă Banella, Eugenia Popescu, Olimpia și Jenel Predescu, Georgescu St., Raicea Paula, Angela Rădulescu, Mitu Raicea, Cici Popescu Tudor Marin, Gh. Dumitriu, Olga Fuior, Bălăcescu Nicu, Bărsan Marilena, Virgil Popescu, Aurelia și Jenny Bărdaru.

Dorohoi. — Salahoru Aurel, Cantevi-zan Elisabeta, Stănică Drancea, Cănciulescu Desideriu, Bițu Salamon, Bălan Gheorghe.

Drăgășani. — Paula Cănciulescu. Focșani. — Iohn V. Theodorescu, Nicolae I. Popovici, Vasiliu Mircea, Mahmud Ecaterina, Stănică Laurelian, Vivi Stamelopol, Nicolae Marcovici, Steriade Mariana.

Fălțiceni. — Frida Lecher. Galați. — Mircea și Nicușor Malhide, Tandra Balli, Jenica Predescu, Siliana Gheorghiu, Ilie Caracudă, Ilinca Stoianovici Maraman Badea, Botezatul Silviu, Cantirov Silviu, Bebe Marinovici, Stăliana Georgescu, Sili Pantazescu, Popovici Aurel, Balaban Camilii, Lenuta Florescu.

Iasi. — Magdalena Critico, Grigorie Burdea și Georgică Moisuc, Niky Cotto-gu, Ernil Savini, Carastan Bratu, Pascu-lovian Tarapan, Corghiozian Silvestru, Lucica Comănescu, Ticleț Andronescu, Vistavoiu Mihalov, Lucrezia Stănescu, Dobrovăț Șiriu.

N.R. Poșta Redacției se va publica ulterior. În anul viitor vom pregăti o surpriză pentru colaboratori.

Miss America

În Septembrie trecut a avut loc, la Atlantic-City, un concurs național de frumusețe. Tânăra dactilografă de 19 ani, miss Lamphier, după ce a fost măsurată cu îngrijire, juriul a fost de acord a recunoaște că ea reprezenta tipul cel mai perfect al femeii americane.

Căștigătoarea acestei probe de frumusețe a primit titlul de „Miss America“.

Dar decizia juriului a fost obiectul unor vii critice din partea concurenților ultra-moderne, cu rochii și cu păr scurt. Căci, într-adevăr, laureata e cu totul „de stil vechi“. Ea nu fumează și poartă părul lung.

Depeșa care ne-a dat aceste detalii ne spune că miss America a deslănțuit o adevărată furtună de protestări, când a declarat că ea va refuza orice propunere necinstită, că nu vrea să turneze nici un film, că înțelege să rămână dactilografă, și în sfârșit — ceea ce e scandalos! — să nu se căsătorească decât cu acela pe care îl va iubi.

Miss America îmi pare, într-adevăr, să fie prea puțin americană. Aceasta e cel puțin părerea concurenților sale.

Cât lucrează germanii

Socotind opt ore ziua de lucru, germanii calculează nu opt ore de prezență, ci lucru efectiv. Lucrătorii germani, oricare ar fi orariul lor de lucru normal, sunt obligați de lege să înlocuiască timpul pierdut, dintr-o cauză sau alta: boală, oprirea mașinii, predarea de materii prime, etc.

Germania nu cunoaște ziua de opt ore așa cum o practică englezii; ba ceva mai mult, fac chiar ore suplimentare, ceea ce n'ar tolera sindicatele lucrătorilor în Marea-Britanie.

Salariile lucrătorilor germani nu sunt mărite numai prin orele de lucru suplimentar, ci și prin aceea ce câștigă copiii lor. În Germania nu există lege care să restrângă lucrul copiilor, și milioane de școlari lucrează pentru bani, în afară de orele lor de clasă.

Unii institutori germani au declarat că există copii cari lucrează 48 de ore pe săptămână, peste orele lor de clasă. Cele mai multe școli sunt închise dela ora unu după amiază; deci școlarii sunt liberi să lucreze pentru a-și câștiga existența.

O statistică neoficială, făcută de

unii institutori — statistică parțială — arată că mai mult de 1.500.000 de școlari își câștigă existența lucrând

Bibliomanie

Doctorul Theodor Weste Koch, povestește că într-o zi un biblioman englez află, că un colecționar parizian posedă o carte rară. Immediat își umple portofoliul cu hârtii de bancă și o pornește la Paris. Ajuns la destinație, e roagă să i se arate cartea, o examinează cu atenție și oferă pe dânsa, 1.000 franci. Proprietarul refuză suma. Englezul propune atunci 5000 franci, apoi 10.000, 15.000 înfășit 20.000 franci. Colecționarul acceptă târgul și primește imediat suma convenită. Apoi se instalează amândoi lângă soba, în care arde un foc bun.

Englezul mai frunzărește volumul, îl întoarce pe față, pe dos și brusc îl aruncă în foc. Colecționarul se aruncă să salveze cartea, însă celălalt îl reține, strigând:

— Credeam că sunt posesorul unicului exemplar al acestei cărți. Existau două. Acum, n'a mai rămas decât unul. Sunt fericit. Îți mulțumesc!

Consultații medicale în China

În toate după amiezile, primim bolnavi și ne ducem să facem vizite în oraș. — scrie doctorul A. Gervais. Chinezii nu ne cunosc și noi vorbim dealtfel prea rău limba țării pentru a ne putea lipsi de un interpret.

Pe drept sau pe nedrept, ei se ferește de discreția interpretului și ezită să ne istorisească în fața lui mizeriile și afacerile lor de familie. În sfârșit, ei nu s'au obișnuit cu metodele noastre de examinare și cu procedeele noastre terapeutice.

Obișnuți cu bolnavii europeni, răspunsurile lor ne miră:

— Unde simți că ți-e rău?

— Nu mi-e rău, numai că răsuflarea nu vrea să iasă din ficatul meu.

— Ai friguri?

— Da, în podul palmei stângi... ori în genunchiul drept.

O femeie:

— De ce te plângi d-ta?

— Mi-am pierdut un fecior anul trecut și am căpătat boala tristeții: dați-mi un leac.

O alta:

— De ce suferi?

— Nu sunt bolnavă; aș vrea numai să știu dacă sunt destul de rezistentă ca să facă o baie.

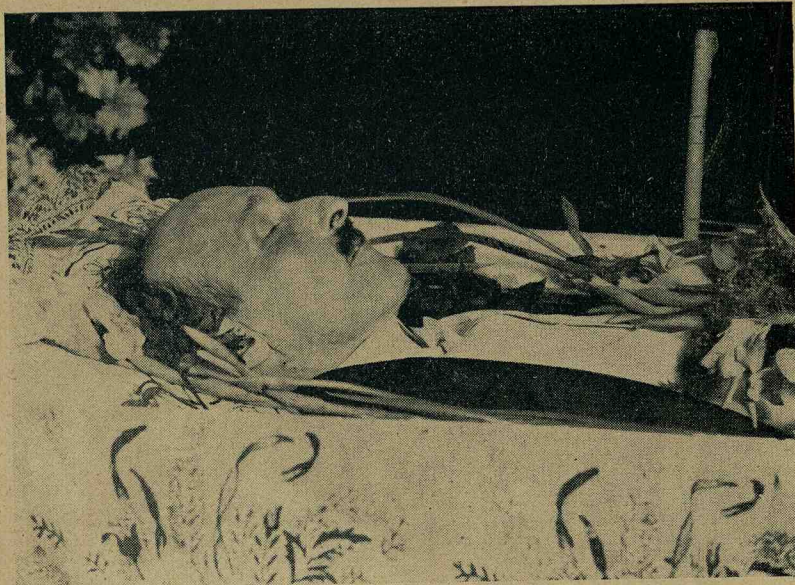
MIHAIL BURILLIANU

A murit încă unul. Încă un purtător de condei, care și-a închinat viața trudnică și cinstită, binelui pe care îl poate aduce curajul și talentul unui gazetar de talia lui Mihail Burillianu.

A murit într-o vreme în care ziaristica noastră avea poate mai mult decât oricând nevoie de temperamente combative, neînduplecate, necrușătoare, de talente viguroase, in-

tor farsori, a putut împiedeca la vreme multe hoții pe spinarea acestei țări sărăcite, a putut apăra multe bunuri naționale, morale și materiale, căzute pradă profiturilor de toate categoriile.

A fost un brav, care a murit înainte de vreme în tranșeele înaintate ale ziaristicii; un gazetar sărac și cinstit, care și-a pus vigurosul talent și neprecupețita-i muncă în

cisive, care nu se înfricoșează în fața luptei pentru adevăr și pentru dreptate, oricât ar fi ea de aprigă și de anevoioasă.

A fost un ziarist de rasă, un ziarist de merit, care două zeci de ani, zi la zi, a cinstit breasla din care făcea parte.

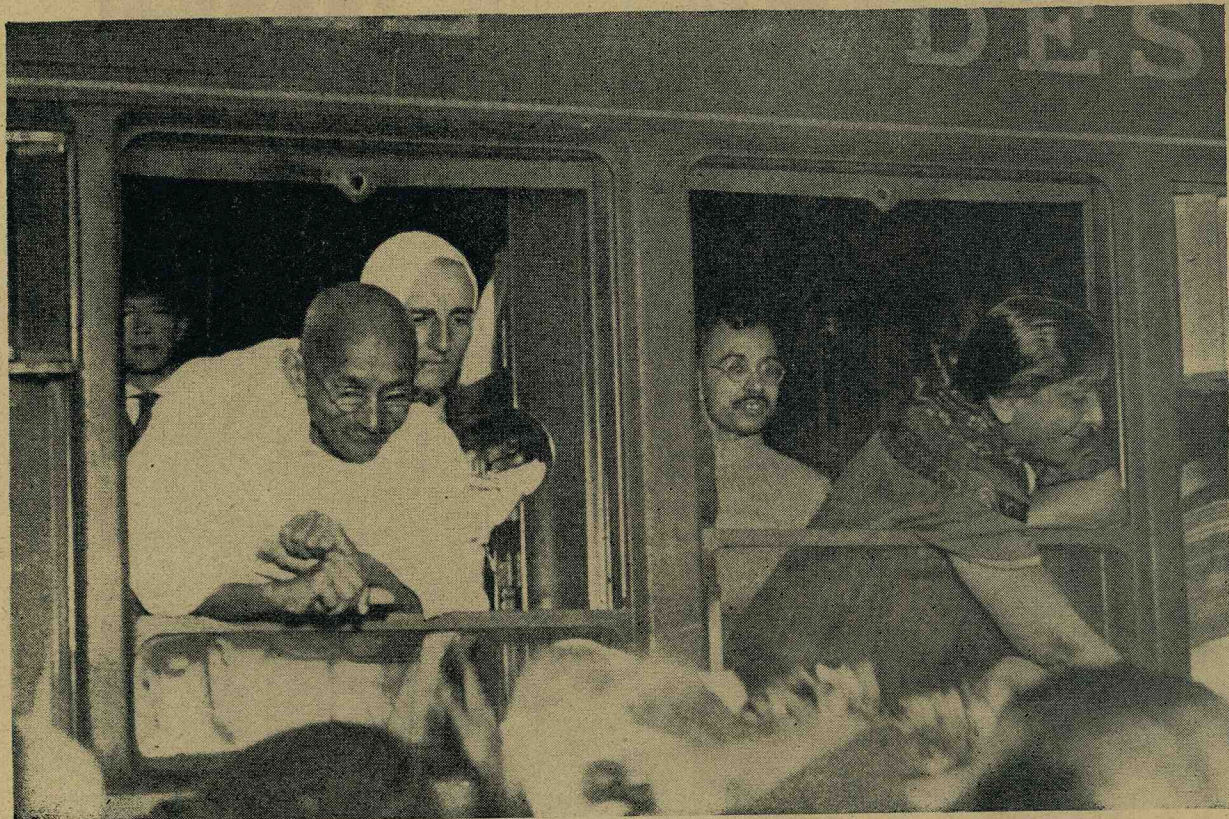
Criticat adeseori pentru violența campaniilor pe care le ducea contra jefuitorilor țării și contra nedreptăților și abuzurilor de tot felul, Burillianu a avut mulțumirea să constate că a putut smulge masca mul-

slujba marilor interese ale țării pe care o iubea cu atâta patimă.

Ager la minte și la scris, a fost bun cu cei buni și aspru, nemilos și neiertător cu cei răi, mai ales cu politicienii abuzivi.

Astăzi Mihail Burillianu, camaradul și prietenul nostru iubit, doarme în liniște somnul dreptilor, mulțumit, că și-a îndeplinit cu prisosință datoria, luminoasă și pilduitoare pentru mulți dintre românii noștri.

T.

Mahatma Gandhi în trecere prin Paris. În spatele lui e o discipolă, miss Stade, iar la geamul vecin, poeta indiană Naidu

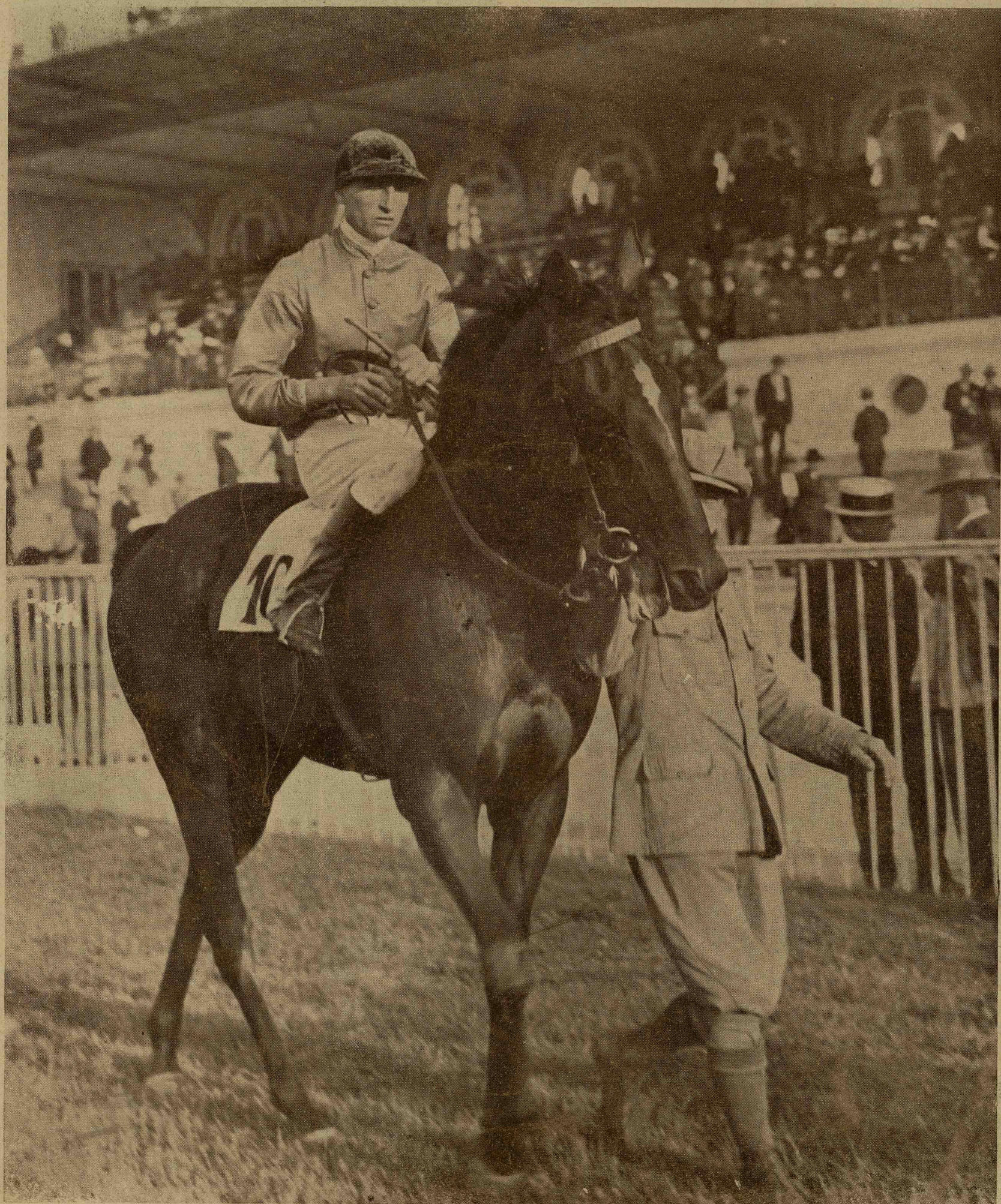

Gandhi, sosit la Marsilia pe bordul vasului „Rajputana“ e întâmpinat de o mulțime entuziastă

MAHATMA GANDHI IN EUROPA

După tergiversări și obiecții, marele luptător indian Mahatma Gandhi a primit invitația guvernului englez de a participa la conferința Mesei Rotunde. Aci se va examina noua formă de conducere care convine mai bine Indiei, și regatul Angliei a ajuns la convingerea că e mai bine să consulte pe reprezentanții recunoscuți ai poporului acestuia de cât să-i impue voința cu forța. Revoltele din ultimii ani au dovedit că regimul de mână forte nu mai e posibil în anumite dominionuri.

ILUSTRATIUNEA ROMÂNĂ

Deschiderea curselor dela Băneasa: TAWN-LASS, câștigătorul premiului „General Florescu”.